ТОМ ІІІ.
ОХОРОНА НАВКОЛИШНЬОГО ПРИРОДНОГО СЕРЕДОВИЩА
(ЗВІТ ПРО СТРАТЕГІЧНУ ЕКОЛОГІЧНУ ОЦІНКУ)

ЗВІТ
ПРО СТРАТЕГІЧНУ ЕКОЛОГІЧНУ ОЦІНКУ

«Внесення змін до генерального плану села Поляниця, суміщеного з детальним планом території в межах розміщення земельних ділянок кадастровий номер 2611092001:22:002:3599 площею 0,0526 га, 2611092001:22:002:2117 площею 0,0121 га, з метою визначення містобудівних умов та обмежень та зміни цільового призначення для будівництва та обслуговування будівель торгівлі»

(РОЗДІЛ «ОХОРОНА НАВКОЛИШНЬОГО ПРИРОДНОГО СЕРЕДОВИЩА»)

Директор Шикман Г. І.

Головний архітектор проєкту Баланчук Р. Б.

Інженер-еколог Протас Ю. М.

м. Івано-Франківськ
2025 р.

Зміст

Вступ 3
Методологія здійснення стратегічної екологічної оцінки 3
1. Зміст та основні цілі документа державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування……. 8
2. Характеристика поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення та прогнозні зміни цього стану, якщо документ державного планування не буде затверджено (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень) …….. 12
3. Характеристика стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень)……..... 30
4. Екологічні проблеми, у т.ч. ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом…… 39
5. Зобов'язання у сфері охорони довкілля, у т.ч. пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, що стосуються документа державного планування, та шляхи врахування таких зобов'язань під час підготовки документа державного планування…… 42
6. Опис наслідків для довкілля, у т.ч. для здоров'я населення, у т.ч. вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо- та довгострокових (1, 3-5 та 10-15 років відповідно, а за необхідності – 50-100 років), постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків…… 48
7. Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування…… 51
8. Обґрунтування вибору виправданих альтернатив, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у т.ч. будь-які ускладнення (недостатність інформації та технічних засобів під час здійснення такої оцінки)……... 57
9. Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування, у т.ч. для виконання документа державного планування……. 61
10. Опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля та здоров'я населення……. 68
11. Резюме нетехнічного характеру інформації, розраховане на широку аудиторію……. 68

ВСТУП

Метою стратегічної екологічної оцінки є сприяння сталому розвитку шляхом забезпечення охорони довкілля, безпеки життєдіяльності населення та охорони його здоров'я, інтегрування екологічних вимог під час розроблення та затвердження документів державного планування.

Стратегічна екологічна оцінка проекту держаного планування (далі – СЕО) – процедура визначення, опису та оцінювання наслідків виконання документів державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, виправданих альтернатив, розроблення заходів із запобігання, зменшення та пом'якшення можливих негативних наслідків, яка включає визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки, складання звіту про стратегічну екологічну оцінку, проведення громадського обговорення та консультацій (за потреби – транскордонних консультацій), врахування у документі державного планування звіту про стратегічну екологічну оцінку, результатів громадського обговорення та консультацій, інформування про затвердження документа державного планування. СЕО виконується відповідно до вимог ЗУ «Про стратегічну екологічну оцінку» на основі принципів законності та об'єктивності, гласності, участі громадськості, наукової обґрунтованості, збалансованості інтересів, комплексності, запобігання екологічній шкоді, довгострокового прогнозування, достовірності та повноти інформації у проекті документа, міжнародного екологічного співробітництва.

МЕТОДОЛОГІЯ ЗДІЙСНЕННЯ СТРАТЕГІЧНОЇ ЕКОЛОГІЧНОЇ ОЦІНКИ

Нормативно-правова база проведення СЕО в Україні

Основними міжнародними правовими документами щодо СЕО є Протокол про стратегічну екологічну оцінку (Протокол про СЕО) до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті (Конвенція ЕСПО), ратифікований Верховною Радою України (№ 562-VIII від 01.07.2015 р.), та Директива 2001/42/ЄС про оцінку впливу окремих планів і програм на навколишнє середовище, імплементація якої передбачена Угодою про асоціацію між Україною та ЄС.

Засади екологічної політики України визначені Законом України «Про основні засади (стратегію) державної екологічної політики на період до 2030 року» (ухвалено Верховною Радою України 28 лютого 2019 року). В цьому законі СЕО згадується в основних принципах національної екологічної політики, інструментах реалізації національної екологічної політики та показниках ефективності Стратегії. Зокрема, одним з показників цілі 4 Стратегії є «інтеграція екологічної політики та вдосконалення системи інтегрованого екологічного управління».

У 2012 році Наказом Міністерства екології та природних ресурсів України (від 17.12.2012 р. № 659) затверджено «Базовий план адаптації екологічного законодавства України до законодавства Європейського Союзу

(Базовий план апроксимації)». Зокрема, відповідно до цього плану потрібно привести нормативно-правову базу України у відповідність до вимог «Директиви 2001/42/ЄС про оцінку впливу окремих планів та програм на навколишнє середовище».

Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку» був ухвалений Верховною Радою України 20.03.2018 р. та 10.04.2018 р. підписаний Президентом України. Даний Закон вступив в дію з 12.10.2018 р. Закон встановлює в Україні механізм стратегічної екологічної оцінки, який діє в країнах Європейського Союзу та передбачає, що всі важливі документи повинні проходити стратегічну екологічну оцінку з урахуванням необхідних імовірних ризиків тих чи інших дій для довкілля.

Відповідно до Наказу № 296 від 10.08.2018 р. Міністерством екології та природних ресурсів України затверджені Методичні рекомендації із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування.

Відповідно до частини 3 статті 11 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» та частини 4 статті 2 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» у складі містобудівної документації звітом про стратегічну екологічну оцінку для проектів містобудівної документації є розділ «Охорона навколишнього природного середовища».

Вимоги до структури та змісту звіту про СЕО, визначені частиною 2 статті 11 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» є обов'язковими.

Розроблення розділу «Охорона навколишнього природного середовища», який для проектів містобудівної документації є звітом про СЕО, необхідно здійснювати відповідно до вимог ст. 11 ЗУ «Про стратегічну екологічну оцінку», ДСТУ-Н Б Б.1.1-10:2010 «Настанова з виконання розділів «Охорона навколишнього природного середовища» у складі містобудівної документації».

Заходи щодо охорони атмосферного повітря необхідно передбачати відповідно до вимог статей 10-22 Закону України «Про охорону атмосферного повітря».

Заходи по охороні водного басейну слід передбачати відповідно до вимог Водного кодексу України, Закону України «Про питну воду та питне водопостачання», постанови Кабінету Міністрів України від 18.12.1998 р. № 2024 «Про правовий режим зон санітарної охорони водних об'єктів», постанови Кабінету Міністрів України від 25.03.1999 р. № 465 «Про затвердження Правил охорони поверхневих вод від забруднення зворотними водами», ДБН В.2.5-74:2013 «Водопостачання. Зовнішні мережі та споруди. Основні положення проектування», затвердженого наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 08.04.2013 р. № 133, ДБН В.2.5-75:2013 «Каналізація. Зовнішні мережі та споруди. Основні положення проектування», затвердженого наказами Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 08.04.2013 р. № 134, ДСТУ-Н Б В.2.5-61:2012 «Настанова з улаштування систем поверхневого водовідведення», затвердженого наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 10.04.2012 р. № 152.

Формування, збереження та раціональне, невиснажливе використання екологічної мережі регулюється Законами України «Про екологічну мережу

України». Відповідно пункту 4 статті 15 Закону України «Про екологічну мережу» регіональні та місцеві схеми формування екомережі, програми у сфері формування, збереження та використання екомережі є основою для розроблення усіх видів проектної документації при здійсненні землеустрою, розробці містобудівної документації, а також здійсненні господарської та іншої діяльності.

Заходи у сфері управління відходами необхідно здійснювати відповідно до вимог Закону України «Про управління відходами», серед іншого, щодо:

- повноважень органів виконавчої влади щодо управління відходами (розділ ІІІ Закону України «Про управління відходами»);
- вимог щодо управління побутовими відходами (статті 13, 30-33 Закону України «Про управління відходами»);
- прав та обов'язків утворювачів відходів, крім утворювачів відходів домогосподарств (стаття 16 Закону України «Про управління відходами»);
- інвестиційних програм у сфері управління відходами (стаття 36 Закону України «Про управління відходами»);

В процесі розробки звіту зі стратегічної екологічної оцінки необхідно враховувати вимоги наступних законодавчих актів:

- Земельного, Водного кодексів України;
- Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища»;
- Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності»;
- Закону України «Про основи містобудування»;
- Закону України «Про охорону земель»;
- Закону України «Про охорону атмосферного повітря»;
- Закону України «Про управління відходами»;
- Закону України «Про рослинний світ»;
- Закону України «Про тваринний світ»;
- Закону України «Про природно-заповідний фонд України»;
- Закону України «Про екологічну мережу України», а також наказу Міністерства охорони здоров'я України «Про затвердження Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів», з урахуванням наказу Міністерства охорони здоров'я України від 10.05.2024 р. № 813 «Про затвердження державних медико-санітарних нормативів допустимого вмісту хімічних і біологічних речовин в атмосферному повітрі населених місць», Рекомендацій щодо включення кліматичних питань до документів державного планування та інших актів в даній сфері правового регулювання.
- ДБН Б.2.2-12:2019 (п. 10.8 «Споруди та підприємства для зберігання та обслуговування транспортних засобів»;
- Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів, що затверджені наказом Міністерства охорони здоров'я України від 19.06.1996 р. № 173 та зареєстровані в Міністерстві юстиції України 24.07.1996 р. за № 379/1404 (далі – ДСП 173-96), п. 8 «Вимоги до охорони навколишнього середовища населених пунктів і зон рекреації».

Забезпечення доступу та врахування думки громадськості під час розроблення детального плану території (ДПТ) та здійснення СЕО

В рамках проведення стратегічної екологічної оцінки проєкту «Внесення змін до генерального плану села Поляниця, суміщеного з детальним планом території в межах розміщення земельних ділянок кадастровий номер 2611092001:22:002:3599 площею 0,0526 га, 2611092001:22:002:2117 площею 0,0121 га, з метою визначення містобудівних умов та обмежень та зміни цільового призначення для будівництва та обслуговування будівель торгівлі» було складено Заяву про визначення обсягу СЕО.

З метою громадського обговорення проєкту було розміщено Повідомлення про оприлюднення Заяви про визначення обсягу СЕО проєкту на офіційному веб-сайті виконавчого комітету Поляницької сільської ради Надвірнянського району Івано-Франківської області (https://polyanytsya.if.ua/) та до Єдиного реєстру СЕО відомості відповідно до порядку ведення Єдиного реєстру СЕО (https://eco.gov.ua/), реєстраційний номер справи в Єдиному реєстрі №13-10-16839-25.

Протягом громадського обговорення Заяви про визначення обсягу СЕО зауважень та пропозицій від громадськості не надходило.

У Звіті про стратегічну екологічну оцінку в повному обсязі враховані зауваження і пропозиції, отримані від органів, зазначених у статті 8 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» щодо заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки (лист від Управління екології та природних ресурсів Івано-Франківської ОДА №03-04/3474 від 20.10.2025 р.).

Методологія проведення СЕО

Методологія ґрунтується на європейському досвіді проведення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування. Порядок здійснення СЕО затверджено відповідно до статті 9 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» та V розділу Методичних рекомендацій із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування.

Етапами стратегічної екологічної оцінки є:

1) визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки;

2) складання звіту про стратегічну екологічну оцінку;

3) проведення громадського обговорення та консультацій у порядку, передбаченому статтями 12 та 13 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку»;

4) врахування звіту про стратегічну екологічну оцінку, результатів громадського обговорення та консультацій;

5) інформування про затвердження документа державного планування;

6) моніторинг наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров’я населення.

Стратегічна екологічна оцінка виконана на вимогу Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» та у відповідності до вимог наказу Мінприроди України від 10.08.2018 р. № 296 «Про затвердження Методичних рекомендацій із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування» та містить повний обсяг необхідної інформації згідно з п. 2 ст. 11 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку».

Нормативно-правова база щодо впливу будівництва на екологію чи екосистеми в Європейському Союзі (ЄС) включає різні документи та закони, серед яких:

- Директива щодо стратегічної екологічної оцінки (СЕО). Директива СЕО вимагає від держав-членів ЄС оцінювати вплив на навколишнє середовище певних планів і програм, у тому числі тих, що стосуються землекористування та розвитку міст. Він спрямований на інтеграцію екологічних міркувань у процес прийняття стратегічних рішень.

- Директива Європейського Парламенту і Ради 2011/92/ЄС від 13 грудня 2011 року про оцінювання впливу деяких публічних і приватних проектів на довкілля

- Директива про середовище проживання (Директива Ради 92/43/ЄЕС). Ця директива спрямована на захист природних середовищ існування та дикої фауни та флори. Це може мати відношення до будівельних проектів, які можуть вплинути на охоронювані середовища існування або види.

- Водна рамкова директива (ВРД). ВРД встановлює основу для захисту внутрішніх поверхневих вод, перехідних вод, прибережних вод і підземних вод. Можливо, будівельні проекти повинні відповідати його положенням для забезпечення якості води.

- Стратегія ЄС щодо збереження біорізноманіття на 2030 рік. Хоча Стратегія ЄС щодо біорізноманіття сама по собі не є правовим документом, вона окреслює зобов'язання ЄС подолати втрату біорізноманіття. Політика та правила можуть бути розроблені для узгодження з цілями цієї стратегії.6.Регламент будівельних виробів (CPR). Хоча в основному зосереджено на характеристиках будівельних виробів, CPR може опосередковано впливати на вплив будівництва на навколишнє середовище, пропагуючи стійкі та екологічно чисті будівельні матеріали. Конкретні вимоги можуть змінюватися в залежності від характеру та масштабу будівельних проектів.

- Стратегічна екологічна оцінка (СЕО) є важливим інструментом для інформування про процеси прийняття стратегічних рішень. Ця системна процедура передбачає визначення, опис та оцінку потенційних наслідків впровадження документів державного планування щодо довкілля.

З метою максимально повної оцінки ймовірного впливу на довкілля застосовувалися наступні методи отримання інформації:

- Аналіз статистичних даних, наведених у довідниках та щорічних статистичних збірниках;
- Аналіз динаміки зміни показників;
- Аналіз поточного стану довкілля за висновками регіональної доповіді за 2023 рік та статистичного щорічника;
- Відкриті джерела, зокрема сайти, веб-сторінки тощо.

Отримані дані проаналізовано методами простого порівняння, матричного аналізу та інших. З урахуванням ключових проблем населеного пункту та особливостей запроектованих об’єктів зроблено висновки щодо можливості виконання ДПТ на вказаній ділянці та подано рекомендації щодо вдосконалення плану, висновки щодо можливого впливу на довкілля.

Розділ 1. ЗМІСТ ТА ОСНОВНІ ЦІЛІ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, ЙОГО ЗВ'ЯЗОК З ІНШИМИ ДОКУМЕНТАМИ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

Документом державного планування, який проходить процедуру СЕО, в даному випадку є проєкт «Внесення змін до генерального плану села Поляниця, суміщеного з детальним планом території в межах розміщення земельних ділянок кадастровий номер 2611092001:22:002:3599 площею 0,0526 га, 2611092001:22:002:2117 площею 0,0121 га, з метою визначення містобудівних умов та обмежень та зміни цільового призначення для будівництва та обслуговування будівель торгівлі».

Детальний план території розробляється на територію, яка складається з двох земельних ділянок, загальною площею – 0,0647 га, в межах населеного пункту с. Поляниця в його центральній частині та в межах діючого генплану с. Поляниця. Генеральним планом с. Поляниця територія проектування відноситься до територій житлової садибної забудови.

Існуюче функціональне використання нанесено по території проектування згідно відомостей ДЗК станом на 2025 рік (на момент прийняття рішення на розроблення ДПТ), та відповідно до Класифікатору видів функціонального використання територій та їх співвідношення з видами цільового призначення земельних ділянок визначено відповідно до Додатку 60 до Порядку (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 31 грудня 2024 р. № 1557) як - 30101.0 території під ріллею та перелогами, цільове призначення - 01.03 Для ведення особистого селянського господарства.

Межа території проектування встановлена відповідно до викопіювання з містобудівної документації вищого рівня – генерального плану населеного пункту.

Основні цілі документа державного планування

Стратегічна екологічна оцінка розроблена для документу державного планування «Внесення змін до генерального плану села Поляниця, суміщеного з детальним планом території в межах розміщення земельних ділянок кадастровий номер 2611092001:22:002:3599 площею 0,0526 га, 2611092001:22:002:2117 площею 0,0121 га, з метою визначення містобудівних умов та обмежень та зміни цільового призначення для будівництва та обслуговування будівель торгівлі».

Основою для розроблення зазначеної містобудівної документації є завдання замовника.

Проектні рішення прийняті з урахуванням чинного законодавства України у галузі містобудування та вимог державних будівельних норм.

При аналізі факторів що впливають на сталий розвиток населених пунктів в Поляницькій сільській територіальній громаді, при розробленні містобудівної документації враховані місцеві інтереси, а саме сформовано проектні рішення для будівництва та обслуговування будівель торгівлі.

При проведенні цільового аналізу сформовано перелік цілей з охорони довкілля та здоров'я населення та аналіз проекту ДПТ на відповідність цим цілям.

Таблиця 1.

Аналіз відповідності проекту ДПТ визначеним цілям з охорони довкілля та здоров'я населення

Цілі з охорони довкілля та здоров'я населення	**Заходи, передбачені проектом ДПТ**
Запобігання забрудненню водних та земельних ресурсів	Тверде покриття для проїзду автотранспорту та пішохідне мощення. Водопостачання та водовідведення здійснюватиметься шляхом підключення до існуючих мереж.
Відновлення земель, порушених під час підготовчих та будівельних робіт	Перед початком будівництва передбачено виконання підготовчих робіт, що складаються із зняття рослинного шару ґрунту з транспортуванням у тимчасовий відвал для подальшої рекультивації, озеленення території.
Безпечне управління відходами	Відходи будівництва та планової діяльності підлягають вивезенню спеціалізованими підприємствами.
Запобігання виникненню надзвичайних ситуацій техногенного характеру	Заходи щодо пожежної безпеки зазначатимуться на наступних стадіях проектування.
Збереження культурної спадщини	Будівництво споруд на території проектування здійснюватиметься за проектною документацією, розробленою та погодженою в порядку, визначеному законодавством та державними нормами. Згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 26 липня 2001 р. № 878 про список історичних населених місць України (міста та селища міського типу) с. Поляниця не входить в список історичних населених місць України. На території розроблення детального плану території об'єкти культурної спадщини відсутні. Якщо підчас проведення земляних робіт буде виявлено знахідку археологічного чи історичного характеру, забудовник повинен зупинити земляні роботи і протягом одної доби повідомити про це орган охорони культурної спадщини та орган місцевого самоврядування, на території якого

	проводяться земляні роботи, згідно з частиною 1 статті 36 Закону України «Про охорону культурної спадщини» (далі – Закон). Відповідно до частини 1 статті 37 Закону будівельні, меліоративні, шляхові та інші роботи, що можуть призвести до руйнування, знищення чи пошкодження об'єктів культурної спадщини, проводяться тільки після повного дослідження цих об'єктів за рахунок коштів замовника зазначених робіт.
Дотримання законодавства у сфері охорони атмосферного повітря	Згідно з ДСП № 173-96 «Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів», що затверджена постановою головного державного санітарного лікаря України від 19.06.1996 р. № 173, санітарно-захисна зона для об'єктів туристичної інфраструктури та закладів громадського харчування не нормується, істотного впливу на якість атмосферного повітря не передбачається.

Характеристика об'єкту планової діяльності

Територія проектування знаходиться в межах населеного пункту с. Поляниця, у його центральній частині та розташована в урочищі Вишні, що входить до складу гірськолижного курорту «Буковель». Забудова села складається переважно з житлових будинків садибного типу, а також громадської та рекреаційної забудови різної поверховості. Основний напрямок діяльності – рекреаційна діяльність.

Населення села Поляниця становить орієнтовно 800-1200 осіб.

Площа села Поляниця становить – 238 га.

Проєктними рішеннями передбачається реконструкція та добудова наявних будівель з подальшим функціональним переосмисленням — під заклади торгівлі та громадського харчування. Запропоноване рішення є оптимальним, з огляду на існуючі містобудівні умови, характер сформованої забудови та просторові обмеження території урочища Вишня.

На території наявні існуючі берегоукріплювальні споруди. Проєктними рішеннями передбачається продовження та дооблаштування берегоукріплення, що згідно з містобудівним обґрунтуванням, дозволить раціонально зменшити ширину прибережно-захисної смуги річки Прутець, забезпечивши при цьому стабільність берегової лінії та захист території від підтоплення.

У межах проєктної території передбачається озеленення — влаштування газонів, висадження деревної та чагарникової рослинності, формування ландшафтно-впорядкованих зон.

Також запроектовано закриту господарську зону, призначену для підвезення продуктів та технічного обслуговування об'єктів, із передбаченням усіх необхідних функціональних елементів цієї зони.

Проєктом визначено, що заплановані будівлі матимуть поверховість 1–2

поверхи, що відповідає масштабності навколишньої забудови та гармонійно вписується у ландшафт місцевості.

При вході на територію передбачається облаштування тимчасової парковки для велосипедів і зони короткочасної висадки пасажирів.

Територія проектування знаходиться у в приватній власності.

Існуюче функціональне використання території проектування відповідно до Класифікатору видів функціонального призначення територій та їх співвідношення з видами цільового призначення земельних ділянок: -30101.0 території під ріллею та перелогами, цільове призначення - 01.03 Для ведення особистого селянського господарства.

Відповідно до Порядку розроблення, оновлення, внесення змін та затвердження містобудівної документації, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 01.09.2021р. №926 (із змінами), природоохоронні території та об'єкти – це території та об'єкти природно-заповідного фонду, їх функціональні та охоронні зони, території, зарезервовані з метою наступного їх заповідання, об'єкти екомережі, території Смарагдової мережі, водно-болотні угіддя міжнародного значення, біосферні резервати програми ЮНЕСКО "Людина і біосфера", об'єкти всесвітньої спадщини ЮНЕСКО.

Враховуючи вищезазначене, на території проектування відсутні:

- території та об'єкти природно-заповідного фонду, їх функціональні та охоронні зони;
- території, зарезервовані з метою наступного їх заповідання відсутні;
- об'єкти екомережі. Даний проект регіональної схеми формування екомережі в Івано-Франківській області в порядку, установленому Законом України «Про екологічну мережу України», не затверджений);
- водно-болотні угіддя міжнародного значення відсутні;
-- біосферні резервати програми ЮНЕСКО «Людина і біосфера» ;
- об'єкти всесвітньої спадщини ЮНЕСКО (https://whc.unesco.org/en/statesparties/ua).

По території детального планування не проходить умовний шар Смарагдова мережа. Правові та організаційні засади щодо статусу та порядку ведення господарської діяльності на території Смарагдової мережі, відповідні правові заборони на законодавчому рівні не встановлені.

Зв'язок детального плану з іншими стратегічними програмами та документами державного планування

Детальний план на дану територію розроблено на підставі:

- Рішення Виконавчого комітету Поляницької сільської ради від 23 вересня 2025 року «Про затвердження аналітичного звіту містобудівного моніторингу»;
- Рішення (витяг) Поляницької сільської ради Надвірнянського району Івано-Франківської області від 25 вересня 2025 р. № 1041-56-2025 «Про надання дозволу на внесення змін до Генеральних планів Поляницької сільської ради»;
- Схеми планування території Івано-Франківської області, затверджена рішенням Івано-Франківської обласної ради від 30.06.2017 №548-16/2017;
- Генерального плану с. Поляниця (основне креслення) розробленого

ДПУДНДІПМ "ДІПРОМІСТО" імені Ю.М. Білоконя, Київ;

- Інженерно-геодезичних вишукувань (топоплан) надані замовником в 2025 році;

- Інформації про населений пункт.

При розробленні проекту враховані основні рішення Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки, затвердженої постановою КМУ від 05.08.2020 р. № 695 «Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки», «Стратегії розвитку Івано-Франківської області на 2021-2027 роки», «Стратегії розвитку Поляницької територіальної громади на 2024-2030 рр.» та інших стратегій і програм розвитку області і регіону з питань охорони навколишнього природного середовища, охорони та збереження нерухомих об'єктів культурної спадщини та пам'яток археології, чинна містобудівна та проектна документація на місцевому рівні, інформація містобудівного, земельного та інших кадастрів, заяви щодо забудови та іншого використання території проектування.

Звіт про СЕО виконано відповідно до листа Управління екології та природних ресурсів Івано-Франківської ОДА №03-04/3474 від 20.10.2025 щодо визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки згідно з вимогами Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» з урахуванням ДСП 173-96 «Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів», наказу МОЗ України від 14.01.2020 р. № 52 «Про затвердження гігієнічних регламентів допустимого вмісту хімічних і біологічних речовин в атмосферному повітрі населених місць» та рекомендацій щодо включення кліматичних питань до документів державного планування.

Розділ 2. ХАРАКТЕРИСТИКА ПОТОЧНОГО СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ПРОГНОЗНІ ЗМІНИ ЦЬОГО СТАНУ, ЯКЩО ДОКУМЕНТ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ НЕ БУДЕ ЗАТВЕРДЖЕНО (ЗА АДМІНІСТРАТИВНИМИ ДАНИМИ, СТАТИСТИЧНОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ ТА РЕЗУЛЬТАТАМИ ДОСЛІДЖЕНЬ)

Загальна характеристика території

Село Поляниця розташоване у межах Карпатського національного природного парку. На захід від села Поляниця, неподалік від гори Довга бере початок Прутець Яблуницький, тече в межах масиву Ґорґани переважно на схід та впадає до Пруту в селі Татарів. На лівій притоці, струмок Богдан, за околицею с. Поляниця розташований водоспад Богдан. Відстані: до обласного центру (м. Івано-Франківськ) – 66 км, до районного центру (Надвірна) – 33 км, Яремче – 14 км.

Населення села Поляниця становить орієнтовно 800-1200 осіб. Площа села Поляниця становить – 238 га.

Територія опрацювання містобудівної документації розташована в знаходиться в ценральній частині населеного пункту с. Поляниця Надвірнянського району Івано-Франківської області.

Територія проєктування відзначається низьким інтегральним показником

антропогенних навантажень на довкілля. Особливості ландшафту, віддаленість від виробництва, відсутність поблизу підприємств, які здійснюють викиди шкідливих речовин в атмосферне повітря, та погодні умови призвели до формування середовища сприятливого впливу на стан здоров'я населення.

Еколого-містобудівне обґрунтування перспективного розвитку території проєктування сформовано на основі характеристики стану окремих складових навколишнього природного середовища.

Оцінка стану довкілля

Характеристика поточного стану довкілля сформована на основі загальних даних, що є у відкритому доступі, таких як: «Екологічний паспорт Івано-Франківської області», «Регіональна доповідь про стан навколишнього середовища Івано-Франківської області», статистичної інформації щодо стану навколишнього середовища від ГУ статистики в Івано-Франківської області, даних відповідних ДБН, ДСП, карт та схем і т.д. Кліматична характеристика сформована на основі даних Івано-Франківського обласного центру з гідрометеорології. Характеристика рослинного і тваринного світу, заповідних об'єктів подана за результатами досліджень Карпатського національного природного парку (КНПП) та природного заповідника «Ґоргани».

Згідно з картографічними даними України «Екологічний стан» (https://geomap.land.kiev.ua/ecology-13.html) умови проживання населення в регіоні визначені від сприятливих до помірно сприятливих. Для оцінки екологічних умов проживання населення використано показники територіальної концентрації виробництва, господарської освоєності земель, густоти населення, забруднення природного середовища, природних умов (ступеня ураженості території несприятливими природно-антропогенними процесами).

Територія проєктування розташована поза межами зон суттєвих екологічних впливів на навколишнє середовище і знаходиться у відносно сприятливих екологічних умовах. Ступінь забрудненості території (за кратністю сумарних допустимих величин) визначений як нижче середнього (< 0,50).

Клімат і мікроклімат

Фізико-географічні умови території є типовими для високогір'я середньоєвропейської частини континенту.

Клімат району розташування об'єкту помірно-континентальний. Кліматичні умови формуються під впливом континентальних повітряних мас із сходу і південного сходу і вологими морськими повітряними масами із заходу і південного – заходу.

Опади розподіляються дуже нерівномірно. Вони залежать від висоти місцевості і експозиції схилів. Найбільша кількість опадів випадає в горах на висоті більше 1000 м і становлять 1200-1500 мм на рік, в передгірських територіях випадає 600-700 мм. Найбільше опадів спостерігаються на схилах західної і південно-західної експозиції. Основна частина опадів (70-80 %) випадає в теплу частину року, а зимою – 20-25 % від річної кількості опадів. Середня кількість опадів становить в січні – 41 мм, в липні – 102 мм. Найменша

їх кількість припадає на січень, найбільша – на липень.

За даними сніголавинної станції Пожижевська, яка розташована у смт. Ворохта Яремчанської міської ради Івано-Франківської області, дані якої є характерними і для проектної території, метеокліматичні характеристики наступні:

- Коефіцієнт стратифікації атмосфери, А – 200;
- Середньорічна температура повітря – +2,7 °С;
- Абсолютний мінімум температури повітря становить -28,5 °С, спостерігався в січні 1963 року;
- Середня температура повітря найбільш холодного місяця (січень) становить -6,4 °С;
- Середня (із абсолютних мінімумів) мінімальна температура повітря (січень) становить -18,1 °С;
- Абсолютний максимум температури повітря – +27,6 °С, спостерігався в серпні 1998 року;
- Середня температура повітря найбільш теплого місяця (липень) – +11,2 °С;
- Середня (із абсолютних максимумів) максимальна температура повітря (липень) – +21,4 °С;
- Кількість опадів за рік – 1423 мм;
- Добовий максимум опадів – 98 мм, спостерігався в червні 1969 року;
- Середньомісячна відносна вологість повітря найбільш холодного місяця (січень) – 77 %;
- Середньомісячна відносна вологість повітря найбільш теплого місяця (липень) – 79 %.

Відмічається чітка повторюваність переважаючих напрямків вітрів – південно-західні (табл. 2). Швидкість вітрів помірна (близько 3,8-7,8 м/с), іноді сягає до 40 м/с і більше.

Таблиця 2.

Середньо багаторічні значення повторюваності напрямків вітру та штилів (%) згідно з даними сніголавинної станції Пожижевська

Місяць	Напрямок вітру								Штиль
	Пн.	Пн.-Сх.	Сх.	Пд.-Сх.	Пд.	Пд.-Зх.	Зх.	Пн.-Зх.	
січень	1.9	0.9	2.4	3.5	3.5	66.4	15.0	6.4	32.6
лютий	2.5	2.8	3.8	5.0	5.2	63.3	12.5	4.9	33.5
березень	3.0	3.0	5.7	6.4	5.4	59.4	13.0	4.1	34.2
квітень	4.6	5.4	8.5	8.0	8.2	47.4	10.9	7.0	30.1
травень	4.1	7.6	11.5	8.7	7.2	42.8	11.5	6.6	35.4
червень	5.8	5.3	9.2	5.3	3.8	45.5	15.4	9.7	30.8
липень	5.0	6.2	5.9	5.0	4.3	44.4	16.6	12.6	32.2
серпень	5.5	8.1	7.2	4.6	5.4	47.4	13.4	8.4	37.0
вересень	3.3	3.4	5.3	4.7	4.0	55.7	15.3	8.3	28.3
жовтень	2.6	2.5	4.0	5.1	5.4	60.0	13.5	6.9	31.0
листопад	1.6	1.3	2.5	5.0	6.2	67.5	11.2	4.7	27.1
грудень	3.3	0.6	1.7	1.9	5.3	62.0	17.1	8.1	30.9
Рік	3.6	3.9	5.6	5.3	5.3	55.2	13.8	7.3	31.9

Кліматичні умови місцевості повністю відповідають високогірній зоні. Це помірно-континентальний клімат з особливостями високогірного. Зима – помірно-холодна з морозами від -8 °С до -15 °С (в суворі зими температура опускається до -28 °С). Літо – помірно-тепле, переважно з ясною погодою.

Денні температури: +12 °С до +20 °С , рідше спостерігається перевищення цих меж до +27 °С. Літні опади – у вигляді дощів із грозами.

Середньорічна температура складає + 2,7 °С, а часті перезволожені вітри обумовлюють додаткову і навіть надлишкову природну зволоженість з середньорічною кількістю опадів близько 1200-1500 мм/рік.

Змін у кліматичних та мікрокліматичних параметрах не очікується у випадку не затвердження документу державного планування.

Надра

В області розвідані родовища нафти та газу, озокериту, кам'яної і калійної солей, сірки, сировини для будівельних матеріалів, а також є сприятливі умови для видобування мідноколчеданних та поліметалічних руд, наявні мінеральні води з бальнеологічними властивостями.

Сировинна база області складається з корисних копалин паливно-енергетичного напрямку (газ, нафта, конденсат, торф), сировина для виробництва будівельних матеріалів, підземні води та грязі, гірничо-хімічні корисні копалини (кам'яна, калійна та магнієва солі, карбонатна сировина для вапнування кислих ґрунтів, карбонатна сировина для цукрової промисловості, сірка), гірничорудні корисні копалини.

У межах області відомо 43 родовища вуглеводнів, з яких промисловістю розробляються 32 родовища. До найголовніших родовищ нафти, внесених у реєстр Державного балансу запасів корисних копалин України, віднесені Долинське, Північно-Долинське, Струтинське, Битків-Бабченське.

Область повністю забезпечена розвіданими запасами солі кухонної, цементної сировини, вапняку для випалювання вапна, гіпсу, піщано-гравійних матеріалів, цегельно-черепичної та керамзитової сировини.

Мінеральні води представлені водами без специфічних компонентів, особливості яких визначаються основним іонним складом і загальною мінералізацією (від малої до міцної розсільної), а також водами – вуглекислими, бромистими, йодованими, з підвищеною температурою. Із родовищ мінеральних вод, що мають затверджені експлуатаційні запаси в області, наявні 14 родовищ.

Моніторинг стану геологічного середовища проводиться Державною службою геології та надр України та державними геологічними підприємствами, що належать до сфери управління Державної служби геології та надр України щодо: підземних вод (ресурси та використання); ендогенних та екзогенних процесів (видові і просторові характеристики, активність прояву); геофізичних полів (фонові та аномальні визначення); геохімічного стану ландшафтів (вміст і поширення природних і техногенних хімічних елементів і сполук).

Протягом 2022 року Державною геологічною службою проведення геологорозвідувальних робіт не фінансувалося, обстеження ділянок розвитку небезпечних геологічних процесів та моніторинг підземних вод ДП «Західукргеологія» не проводилися.

Протягом 2022 року Державною геологічною службою проведення геологорозвідувальних робіт не фінансувалося, обстеження ділянок розвитку небезпечних геологічних процесів ДП «Західукргеологія» не проводилися.

У відповідності до звіту по формі 7-гр за інформацією отриманою від ДП ПрАТ «НАК «Надра України» «Західукргеологія» (ДП «Західукргеологія») по Івано-Франківській області видобуток підземної води у 2021 році проводився з 3 ділянок: 2 ділянки КП «Житловик» Івано-Франківського району та 1 ділянка ТОВ «Аріон» Івано-Франківського району, що становив 511,0 тис. м^3/рік (1,4 тис.м^3/добу).

Відповідно до цієї ж форми звітності у 2021 році споживання підземних вод водокористувачами Івано-Франківської області становило 1113,0 тис.м^3/рік (3,0 тис.м^3/добу).

Якість підземних вод питного та технічного призначення відповідала нормативним документам. Згідно звітної форми 7-гр у 2021 році ділянок та осередків забруднення підземних вод не виявлено.

Якщо проєкт містобудівної документації не буде затверджено, порушення рівноваги надр не очікується.

Геологічне середовище

Тектонічно ділянка робіт належить до складчастої області Карпат (Скибова зона), геоморфологічно розташована в межах складчастого середньогір'я, зовнішніх Горган. Рельєф ділянки гірський. В геологічній будові приймають участь верхньочетвертинні сучасні, нерозчленовані делювіально-колювіальні відклади, змішані глинисто-піщано-грубоуламкові утворення.

В геологічній будові проєктної території виділяються два основні генетичні комплекси порід. Основу утворюють корінні породи Карпатського флішу, складені перешаруванням пісковику, алевроліту і аргіліту палеоген-неогенового віку. Їх верхня частина перекрита породами покривного комплексу порід четвертинного віку. До них належать: елювіальні, делювіальні, колювіальні і пролювіальні відклади. У вузьких річкових долинах зустрічаються річкові алювіальні породи високогірного типу.

Вододільні поверхні утворюють випуклі пологі полонини з окремими вершинами без лісу. Схили привододільних поверхонь мають різну крутизну від незначної (декілька градусів) до досить стрімких (30-40º). Пологі форми рельєфу обумовлені поширеним покривом четвертинних відкладів, який складений супісками і суглинками буро-жовтого і сірого кольору, від твердих до туго-пластичних, щільних зі значним вмістом грубоуламкового пісковику жовтого кольору, плитчастого. Вниз по розрізу кількість уламкового матеріалу зростає. Потужність покривного комплексу не витримана і становить в залежності від крутизни схилу 0,5-3,5 м.

Річкові тераси невисокі (1-2 м над рівнем води), складені алювіальними відкладами високогірного типу, перекритими супіщано-суглинистими відкладами покривного комплексу та тонким шаром намулу. Алювіальні відклади представлені уламковим матеріалом Карпатського флішу (пісковик буро-жовтий, алевроліт темно-сірий, аргіліт сірий до чорного тонкоплитчатого). Розміри уламків 0,2-0,5 м, а окремі глиби мають в поперечнику декілька метрів. Загальні риси гідромережі району – це глибокі врізи, дуже вузькі майже прямолінійні річкові долини, наявність тільки терас низького рівня (I-III), сильний перепад висот у руслі, активна донна ерозія. Це свідчить про високу неотектонічну активність та вертикальне підняття

території.

Важливою геоморфологічною характеристикою проєктної території є сильно розвинута мережа стрімких ярів, що активно розвиваються. В більшості з них протікають постійні водотоки, що активізують процеси бокової і донної ерозії. Ширина ярів складає від 10 м до 15-30 м, довжина – понад 50-100 м і більше. Під час танення снігу та зливових дощів процеси ерозії досягають найбільшої активності. Крім цього, на окремих схилах виявлено зародження зсувних процесів (тріщини відриву, посідання поверхні, активні водопрояви у вигляді джерел).

Переважаюче поширення мають породи елювіально-делювіального походження. На вододілах та при вододільних поверхнях залягають елювіальні породи, а на схилах – делювіальні. В них міститься значна кількість уламків корінних порід (флішу) різної величини. Вниз по розрізу кількість уламків і їх розміри зростають. На вододілах потужність покривних відкладів менша, а вниз по схилах закономірно зростає. Біля підніжжя схилів розміщені конуси виносу уламкового матеріалу, що утворюють колювіально-пролювіальні відклади.

Якщо проєкт містобудівної документації не буде затверджено, геологічні процеси будуть розвиватися у своїх природних умовах – розвиток ярів та зародження зсувних процесів.

Ґрунти

Ґрунтовий покрив є одним з основних компонентів довкілля, що виконує життєво важливі біосферні функції, зокрема на міській території. Ґрунтовий і рослинний покрив у природі утворюють єдину систему. Втрата ґрунтом родючості, його деградація позбавляють рослини екологічних основ їхнього існування. Тому відновлення родючості деградованих ґрунтів – це відновлення природного екологічного балансу територій, порушеного людиною у результаті нераціональної господарської діяльності.

Земельний фонд області складається із земель, що мають різноманітне функціональне використання. Загальна площа земель станом на 01.01.2024 рік складає 1392,7 тис. га, із них сільськогосподарські угіддя – 630,5 тис. га (45,3 % від загальної площі території області), в тому числі: - рілля – 397,2 тис. га (28,5% від загальної площі території області); - перелоги – 6,8 тис. га (0,5% від загальної площі території області); - багаторічні насадження – 16,3 тис. га (1,17% від загальної площі території області); - сіножаті і пасовища – 210,2 тис. га (15,09% від загальної площі території області). Площа лісів та інших лісовкритих площ складає – 635,7 тис. га (45,65% від загальної площі території області).

На території проєктування переважають бурі ґрунти типу: гірсько-лісові (сформовані під лісовою рослинністю). Панівною материнською породою є карпатський пісковиковий фліш.

Бурі гірсько-лісові ґрунти (буроземи) – сформувались на лесоподібних відкладах елювіально-делювіальних щільних порід під лісовою рослинністю в умовах інтенсивного сезонно промивного водного режиму і підвищеної відносної вологості повітря. Тільки на поверхні вони мають буровато-сірий дерново-гумусовий горизонт потужністю 4-20 см. Вміст гумусу в буроземних ґрунтах підвищується із збільшенням абсолютної висоти місцевості і

зменшенням теплових ресурсів. Характерним явищем карпатських бурозем являється дуже сильна кислотність ґрунтового розчину, великий вміст обмінного алюмінію і мала кількість обмінно-поглинаючих катіонів.

Зміна стану забруднення ґрунтів на планованій території, якщо документ державного планування не буде затверджено, не прогнозується.

Ландшафт

Ландшафтне різноманіття визначається кількістю природних географічних комплексів – ландшафтів, як сукупностей рельєфу, клімату, вод, ґрунтів, об'єктів рослинного й тваринного світу, які знаходяться у складній взаємодії і взаємозумовленості та утворюють однорідну за умовами розвитку і єдину цілісну систему.

Серед сучасних концепцій збереження та відтворення (ренатуралізації) природного середовища, біотичного і ландшафтного різноманіття помітне місце посідає концепція створення екомережі як своєрідної комплексної технології екологічно доцільної консервації земель та відтворення природних властивостей навколишнього середовища. Створення Всеєвропейської екомережі у рамках Всеєвропейської стратегії збереження біотичного і ландшафтного різноманіття (Софія, 1995) на основі поєднання національних, регіональних і місцевих екомереж визнано на сьогодні найбільш перспективним шляхом реалізації одного із принципів сталого розвитку – збереження і поетапне відтворення цілісності природного середовища, біотичного і ландшафтного різноманіття.

Необхідність формування екомережі на території Івано-Франківської області обумовлена порушенням цілісності і структурно-функціональної організації природних ландшафтів внаслідок значного антропогенного і техногенного навантаження. В результаті їх денатуралізації утворилися антропогенні ландшафти, в яких природні біоценози замінені агроценозами і урбоекосистемами. Наслідком цього є збіднення біотичного і ландшафтного різноманіття, яке складає основу природних ресурсів і є необхідною умовою формування безпечного середовища життєдіяльності людей.

Зміна ландшафту на планованій території, якщо ДДП не буде затверджено, не прогнозується.

Матеріальні об’єкти, включаючи архітектурну, археологічну та культурну спадщину

Згідно постановою Кабінету Міністрів України від 26 липня 2001 р. № 878 про список історичних населених місць України (міста та селища міського типу) с. Поляниця не входить в список історичних населених місць України.

На території розроблення детального плану території відсутні:

- об’єкти всесвітньої спадщини, їх територій та буферні зони;
- об’єкти культурної спадщини, їх території та зони охорони пам’яток культурної спадщини;
- історико-культурні заповідники;
- історико-культурні заповідні території;
- охоронні археологічні території.

При виявленні знахідки археологічного або історичного характеру проектом передбачається повне припинення робіт у відповідності до вимог Закону України «Про охорону культурної спадщини», Закону України «Про охорону археологічної спадщини».

Відповідно до п.14.2.5 ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування та забудова територій» розміщення будинків, споруд і комунікацій не допускається:

- на землях заповідників, заказників, ботанічних садів, дендрологічних парків; пам'яток природи, заповідних зон і зон регульованої рекреації національних природних парків (НПП) і регіональних ландшафтних парків (РЛП);
- у межах прибережних захисних смуг і визначених зон охоронюваного ландшафту;
- на землях озеленених територій загального користування населених пунктів, включаючи землі міських лісів, лісопарків, лугів, лугопарків, гідропарків, зон стаціонарної рекреації НПП і РЛП, якщо об'єкти, які проектуються, не призначені для відпочинку та спорту;
- у межах санітарно-захисних зон;
- у першій зоні санітарної охорони джерела питного водопостачання і майданчиків водопровідних споруд, якщо об'єкти, що проектуються, не пов'язані з експлуатацією джерел (зона встановлюється від межі ділянки споруди або від локальної свердловини);
- у визначених зонах активних геологічних розломів, які ускладнені сейсмічністю території на підставі висновків окремого проекту щодо гірничо-геологічного обґрунтування;
- у визначених охоронних зонах об'єктів і територій природно-заповідного фонду, крім об'єктів для відпочинку і спорту, що не мають негативного впливу на навколишнє природне середовище.

У разі не затвердження ДПТ вплив на матеріальні об'єкти, включаючи архітектурну, археологічну та культурну спадщину не прогнозується.

Атмосферне повітря

За даними Головного управління статистики в Івано-Франківській області у 2023 році викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел становили 147,7 тис. т, які в порівняні з попереднім роком зменшилися на 3,02 %. Значний вклад у забруднення атмосферного повітря вносить діоксид вуглецю якого надійшло 9,9 млн. т (на 1,10 % менше порівняно з 2022 роком) – основного парникового газу, який впливає на зміну клімату.

В межах території проєктування відсутні автоматизовані стаціонарні пости спостереження за станом забруднення атмосферного повітря.

Найближча станція моніторингу стану атмосферного повітря розташована у с. Татарів. Індекс якості повітря AQI PM2.5 станом на 15.10.2025 р. вказує на добрий рівень.

Рисунок 1.
Забруднення атмосферного повітря у с. Татарів станом на 15.10.2025 р.

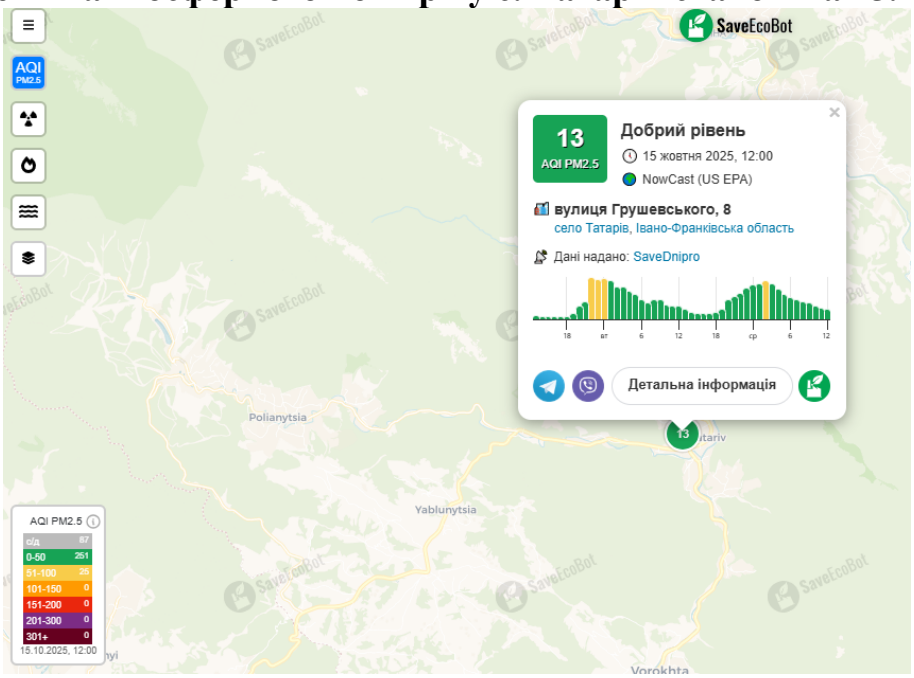

Таблиця 3.
Динаміка викидів в атмосферне повітря по Івано-Франківській області

Роки	Всього	У тому числі джерелами	
		стаціонарними	пересувними
2017	198,3	198,3	-
2018	221,4	221,4	-
2019	205,02	205,02	-
2020	178,1	140,4	37,7
2021	210,3	172,4	37,9
2022	152,3	152,3	-
2023	147,7	147,7	-

* За даними Головного управління статистики в Івано-Франківській області, інформація попередня і може бути уточнена з урахуванням надходження нових даних від респондентів.

Загальний обсяг викидів забруднюючих речовин у Надвірнянському районі в 2022 році складав – 3039,2 т/рік.

У випадку, якщо документ державного планування не буде затверджено, зміни стану атмосферного повітря не прогнозуються.

Оцінка територій електромагнітного впливу, шуму та радіоактивного забруднення

Відповідно до картографічної основи, по території проєктування проходить існуюча повітряна лінія електропередачі напругою 0,4 кВ, яка вже під'єднана до будівель, розташованих на ділянці. Таким чином, територія забезпечена електропостачанням, що дозволяє враховувати наявні потужності при подальшому проєктуванні.

Зважаючи на державну політику в галузі енергозбереження, сучасні

світові тенденції та постійне зростання цін на енергоресурси, при проектуванні та будівництві об`єкту доцільно максимально повно використовувати сучасні високоефективні енергозберігаючі технології та матеріали, зокрема огороджуючи конструкції з мінімальним коефіцієнтом теплопровідності, сучасні альтернативні джерела енергії, інженерне обладнання з високим коефіцієнтом корисної дії, тощо.

Радіаційний фон на території Івано-Франківської області у 2023 році вимірювався Івано-Франківським обласним центром гідрометеорології на п’яти метеостанціях: Івано-Франківськ, Долина, Коломия, Яремче та Пожижевська. Загальні показники радіоактивного забруднення атмосферного повітря на території області за 2023 рік не перевищують рівень природного гамма-фону, в порівнянні з попереднім роком ці величини суттєво не змінилися.

Найближчою станцією до території проектування є станція в с. Татарів (рис. 2).

Рисунок 2.

Стан радіоактивного забруднення атмосферного повітря на метеостанції с. Татарів станом на 15.10.2025 р.

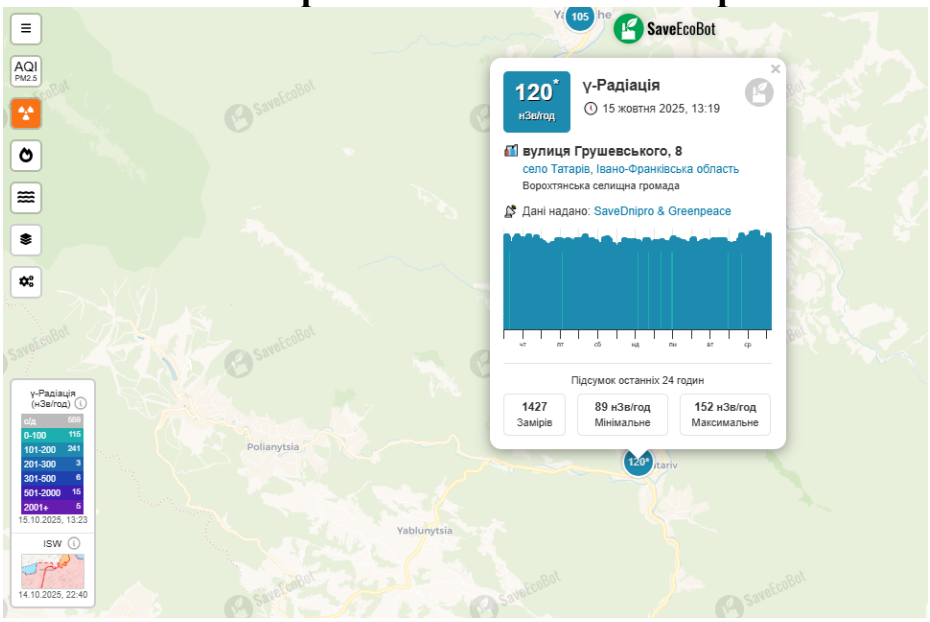

Загальні показники радіоактивного забруднення атмосферного повітря на території області за 2022 рік не перевищують рівень природного гамма-фону, в порівнянні з попереднім роком ці величини суттєво не змінилися.

Зміна стану радіоактивного та електромагнітного забруднення території, якщо ДДП не буде затверджено, не прогнозується.

Водне середовище

У 2023 році обсяг скиду зворотних вод в поверхневі водні об’єкти області дещо збільшився (на 0,088 млн. м^3 в порівнянні з минулим роком) і становив 55,136 млн. м^3.

На виконання Програми діагностичного та операційного моніторингу у річковому суббасейні Прута на території Івано-Франківської області наказом Держводагентства «Про впровадження Порядку здійснення державного моніторингу вод» № 18 від 25.01.2023 встановлено 7 пунктів моніторингу на 7

масивах поверхневих вод для щомісячних досліджень.

Загальним аналізом лабораторних досліджень, проведених протягом 2023 року встановлено, що у двох пунктах моніторингу суббасейну Прута на території Івано-Франківської області вміст забруднюючих речовин не перевищує екологічних нормативів якості і масив відповідає І класу хімічного стану – «доброму» (р. Чорний Черемош та р. Прутець-Яблуницький (1 км, с. Татарів, скид зворотних вод ТОВ «Буковель» та готельно-відпочинкових комплексів с. Поляниця)).

Водойми, що знаходяться в межах с. Поляниця: р. Прутець Яблоницький.

По території проектування проходить прибережна захисна смуга від річки Прутець, яка знаходиться з південно-західної сторони від земельної ділянки.

У проєкті змін до генерального плану с. Поляниця передбачено зменшення прибережно-захисної смуги вздовж існуючих і проєктних берегоукріплень. Заплановане продовження та дооблаштування укріплень річки Прутець забезпечить стабільність берегів і захист території від підтоплення.

За гідроморфологічною категоризацією екологічний стан струмків верхньої течії р. Прут оцінюється як «відмінний».

В таблиці 4 наведено відомості про середньорічні концентрації забруднюючих речовин у контрольних створах р. Прут Івано-Франківської області (мг/л) за 2023 рік.

Стан поверхневих вод Івано-Франківської області у 2023 році за гідрохімічними та радіологічними показниками є задовільним і характеризується середньостатистичними значеннями показників якості.

Таблиця 4.

Середньорічні концентрації речовин в контрольних створах водних об’єктів регіону за 2023 рік (в одиницях кратності відповідних ГДК) *

Місце спостереження за якістю води	Показники складу та властивостей													
	Водневий показник (pH)	Розчинений оксисен, мгО2/дм3	Мінералізація, мг/дм3	БСК5, мгО2/дм3	ХСК, мгО2/дм3	Нітроген амонійний, мг/дм3	Нітроген нітритний, мг/дм3	Нітроген нітратний, мг/дм3	Фосфор загальний, мг/дм3	Завислі речовини, мг/дм3	Марганець, мг/дм3	Залізо загальне, мг/дм3	Сульфати, мг/дм3	Хлориди, мг/дм3
Контрольні створи водного об'єкту господарсько-побутового призначення														
р. Прут, м. Яремче	8,1	11,0	145,2	1,9	11,1	0,29	0,009	0,44	0,02	14,0	0,026	0,08	36,2	14,4
р. Прут, с. Шепарівці	7,9	9,7	257,6	1,6	9,7	0,22	0,01	0,56	0,019	13,7	0,01	0,09	43,4	55,2

Зміна стану поверхневих та підземних вод, якщо ДДП не буде затверджено, не прогнозується.

Рослинний, тваринний світ та біорізноманіття

Флора Івано-Франківської області представлена 1500 видами рослин (30 % рослин України). Є 435 видів хребетних тварині 280 видів птахів. Сюди належать ендемічні та реліктові, рідкісні та зникаючі види рослин, 126 видів рослин і грибів занесено до Червоної книги України та Європейського Червоного списку, 211 – до Регіонального Червоного списку. На заповідних територіях області охороняється понад 1000 видів рослин, що становить майже 55 % всієї флори Українських Карпат.

На території області нараховується 36 видів представників фауни, які перебувають під загрозою зникнення і занесені до Червоної книги України. Ці види потребують систематичної роботи щодо виявлення місць їхнього перебування, проведення постійного спостереження за станом популяцій та наукових досліджень з метою розробки наукових основ їхньої охорони та відтворення.

Рослинність міської урбоекосистеми несе усі ознаки процесів, що перетворюють фотосферу на трансформовану техногенним впливом природно-антропогенну геосистему.

Цінні зелені насадження на території розроблення детального плану відсутні.

На території проектування також відсутні природоохоронні та ландшафтно-рекреаційні території озеленених та інших відкритих просторів різного призначення.

У разі не затвердження ДПТ суттєвих змін рослинного, тваринного світу та біорізноманіття не прогнозується.

Природно-заповідний фонд

Збереження біотичного і ландшафтного різноманіття шляхом створення нових та вдосконалення існуючих заповідних територій, формування регіональної екологічної мережі є одним з пріоритетних напрямків розвитку заповідної справи в Івано-Франківській області. За даними регіональної доповіді про стан навколишнього природного середовища в Івано-Франківській області в 2023 році, природно-заповідний фонд області нараховує 526 територій та об’єктів загальною площею 223,185 тис. га, з них 33 об’єкти загальнодержавного значення, площею 131,6 тис. га і 502 об’єкти місцевого значення, площею 93,560 тис. га, що становить 16,20 % території області.

Відповідно до Порядку розроблення, оновлення, внесення змін та затвердження містобудівної документації, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 01.09.2021 р. № 926 (із змінами), природоохоронні території та об’єкти – це території та об’єкти природно-заповідного фонду, їх функціональні та охоронні зони, території, зарезервовані з метою наступного їх заповідання, об’єкти екомережі, території Смарагдової мережі, водно-болотні угіддя міжнародного значення, біосферні резервати програми ЮНЕСКО «Людина і біосфера», об’єкти всесвітньої спадщини ЮНЕСКО.

Відповідно до ст. 7 ЗУ «Про природно-заповідний фонд України» на

землях природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного або історико-культурного призначення забороняється будь-яка діяльність, яка негативно впливає або може негативно впливати на стан природних та історико-культурних комплексів та об’єктів чи перешкоджає їх використанню за цільовим призначенням.

По території детального планування не проходить умовний шар Смарагдова мережа.

На території проектування відсутні:

- території, зарезервовані з метою наступного їх заповідання;
- об’єкти екомережі (даний проект регіональної схеми формування екомережі в Івано-Франківській області в порядку, установленому Законом України «Про екологічну мережу України», не затверджений);
- водно-болотні угіддя міжнародного значення;
- біосферні резервати програми ЮНЕСКО «Людина і біосфера»;
- об’єкти всесвітньої спадщини ЮНЕСКО (https://whc.unesco.org/en/statesparties/ua).

При виявленні знахідки археологічного або історичного характеру проектом передбачається повне припинення робіт у відповідності до вимог Закону України «Про охорону культурної спадщини», Закону України «Про охорону археологічної спадщини».

Відповідно до п.14.2.5 ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування та забудова територій» розміщення будинків, споруд і комунікацій не допускається:

- на землях заповідників, заказників, ботанічних садів, дендрологічних парків; пам’яток природи, заповідних зон і зон регульованої рекреації національних природних парків (НПП) і регіональних ландшафтних парків (РЛП);
- у межах прибережних захисних смуг і визначених зон охоронюваного ландшафту;
- на землях озеленених територій загального користування населених пунктів, включаючи землі міських лісів, лісопарків, лугів, лугопарків, гідропарків, зон стаціонарної рекреації НПП і РЛП, якщо об’єкти, які проектуються, не призначені для відпочинку та спорту;
- у межах санітарно-захисних зон;
- у першій зоні санітарної охорони джерела питного водопостачання і майданчиків водопровідних споруд, якщо об’єкти, що проектуються, не пов’язані з експлуатацією джерел (зона встановлюється від межі ділянки споруди або від локальної свердловини);
- у визначених зонах активних геологічних розломів, які ускладнені сейсмічністю території на підставі висновків окремого проекту щодо гірничо-геологічного обґрунтування;
- у визначених охоронних зонах об’єктів і територій природно-заповідного фонду, крім об’єктів для відпочинку і спорту, що не мають негативного впливу на навколишнє природне середовище.

У разі не затвердження ДПТ, вплив на природно-заповідний фонд та біорозмаїття не прогнозується.

Здоров'я населення

Здоров'я населення є одним із визначних факторів економічного та соціального розвитку держави в цілому та регіону зокрема.

Україна належить до країн Європейського регіону із незадовільними показниками здоров'я і низькою очікуваною тривалістю життя.

Скорочення тривалості життя населення України, стрімке скорочення чисельності населення, народжуваності свідчать про затяжну демографічну кризу в державі в цілому та в області зокрема.

Забруднення навколишнього середовища (середовища проживання) є істотним чинником ризику для здоров'я населення. Під час перебування людини в забрудненому навколишньому середовищі навіть на рівнях, що не викликають виражених токсичних ефектів, ксенобіотики спричиняють хронічний вплив, що призводить до дезадаптації організму в першу чергу у людей з підвищеною чутливістю. Дитячий організм найбільш схильний до впливу несприятливих наслідків ксенобіотиків. У результаті алергізація дітей постійно зростає і прогнозується її подальше збільшення, особливо в зонах впливу промислових підприємств та полігонів захоронення побутових відходів. У багатьох великих містах спостерігається зростання захворюваності серцево-судинної системи, збільшення ендокринної патології, алергічних захворювань та вроджених вад розвитку.

Первинну медичну допомогу населенню надає медичний персонал амбулаторії загальної практики – сімейної медицини села Бистриця та фельдшерсько-акушерського пунктів сіл Вороненка і Поляниця Яремчанського центру первинної медико-санітарної допомоги.

Спеціалізовану допомогу надають КНП "Яремчанська центральна міська лікарня" Яремчанської МР, КНП "Дитяча лікарня Надвірнянського району" Надвірнянської міської ради, кластерна лікарня КНП "Центральна районна лікарня Надвірнянської міської ради", та всі надкластерні заклади охорони здоров'я області.

За даними Івано-Франківського обласного інформаційно-аналітичного центру медичної статистики з використанням аналітичного методу, системного підходу та порівняльного аналізу, можна стверджувати, що кількість виїздів бригад екстреної (швидкої) медичної допомоги за 2021-2023 роки становить 112,8, 111,1 та 109,4 на 10 тис. населення. Незважаючи на віддаленість від закладів, які надають спеціалізовану та високоспеціалізовану медичну допомогу, показник виконаних виїздів на 10 тис. населення в даному регіоні стабільно нижчий від середньообласного (140,1, 133,3 і 120,6). Питома вага виїздів до хронічних хворих знижується, як і загалом по області, і вперше у 2022 році досягнула середньообласного показника (далі - СОП), 9,8 % від усіх виїздів. Привертає увагу різке раптове зростання питомої ваги перевезень у 2022 році (1,6% в регіоні проти 2,9% по області) у порівнянні з 2021 роком (4,7% в регіоні проти 3,2% по області). Тобто, у 2022 році даний показник зріс втричі і суттєво перевищив СОП.

Таблиця 5.
Кількість пакетів послуг Програми медичних гарантій, які отримані ЗОЗ в 2021-2024 роках

Заклад	К-сть пакетів			
	2021	2022	2023	2024
Комунальне некомерційне підприємство «Надвірнянська центральна районна лікарня» Надвірнянського району	20	22	26	26
Комунальне некомерційне підприємство «Дитяча лікарня Надвірнянського району Надвірнянської міської ради	5	7	9	9
Комунальне некомерційне підприємство «Яремчанська центральна міська лікарня» Яремчанської міської ради Івано-Франківської області	10	11	11	11
Комунальне некомерційне підприємство «Яремчанський центр первинної медико-санітарної допомоги» Яремчанської міської ради Івано-Франківської області	2	3	3	3

Охоплення імунопрофілактикою дитячого населення громади (АКДП-3, АКДП-4, АДП, проти поліомієліту 3 і 4, КПК-1, КПК-2, гепатит В 3) вище від СОП.

Захворюваність на туберкульоз (всі форми) в регіоні поступово знижується і в 2022 році досягнула 27,1 на 100 тис. населення, що є нижчим від СОП (30,1 на 100 тис. населення) та середнього показника по Україні (36,7 на 100 тис. населення), за рахунок пізньої діагностики, оскільки захворюваність деструктивними формами туберкульозу (15,5 і 13,9 на 100 тис. населення) стабільно перевищує середні показники по області (12,4 і 13,2 на 100 тис. населення).

Питома вага хворих на туберкульоз в регіоні стабільно вища від СОП та по Надвірнянському району (в тому числі і в зоні обслуговування Яремчанського центру первинної медико-санітарної допомоги), в першу чергу за рахунок БК (+) пацієнтів. Водночас, у 2022 році має місце значне зменшення смертності від туберкульозу (нижче СОП) та ліквідація випадків смерті до 1 року з моменту діагностики.

У 2023 році в Поляницькій територіальній громаді вперше виявлено 11 випадків онкологічних захворювань, у тому числі 3 термінальній стадії раку. Проте, занедбаних випадків візуальних форм раку у поточному році в даній територіальній громаді не було.

У разі не затвердження ДПТ, вплив на здоров'я населення с. Поляниця не прогнозується.

Демографічні показники

Згідно з даними Головного управління статистики Івано-Франківської області чисельність населення в Івано-Франківської області та в

Надвірнянському районі зменшується (таблиця 6, 7 та 8).

Таблиця 6.

Чисельність населення Івано-Франківської області по районах 2021-2022 роки (кількість осіб)

	Наявне населення		Постійне населення	
	станом на лютого 2021 року	станом на 1 лютого 2022 року	станом на лютого 2021 року	станом на 1 лютого 2022 року
Івано-Франківська область	1360306	1350565	1357580	1347839
Надвірнянський район	129879	129237	129213	128571

Таблиця 7.

Формування приросту (скорочення) чисельності населення по районах (попередні дані) у січні 2022 року (кількість осіб)

	Загальний приріст, скорочення (-)	У тому числі:	
		природний приріст, скорочення (-)	міграційний приріст, скорочення (-)
Івано-Франківська область	-1257	-1242	-15
Надвірнянський район	-92	-94	2

Таблиця 8.

Чисельність населення Івано-Франківської області, Надвірнянського району та с. Поляниця 2021-2024 роки (кількість осіб)

	2021 рік	2022 рік	2023 рік	2024 рік
Івано-Франківська область	1337685	1329231	1320589	1311817
Надвірнянський район	134593	133742	132873	131990
с. Поляниця	599	595	591	587

У разі не затвердження ДПТ вплив на демографічні показники прилеглих до планованої ділянки територій не прогнозується.

Висновок. Проектна документація виготовлена у відповідності до чинних нормативних документів з урахуванням поточного стану довкілля та умов збалансованого природокористування.

У разі не затвердження ДПТ прогнозується незначний негативний вплив на соціально-економічні умови прилеглих до планованої ділянки територій. Враховуючи особливості гірського регіону, розташування об'єктів рекреаційної інфраструктури, реалізація ДПТ матиме позитивний влив на соціально-економічний розвиток Поляницької ТГ.

РОЗДІЛ 3. ХАРАКТЕРИСТИКА СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, УМОВ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ НАСЕЛЕННЯ ТА СТАНУ ЙОГО ЗДОРОВ'Я НА ТЕРИТОРІЯХ, ЯКІ ЙМОВІРНО ЗАЗНАЮТЬ ВПЛИВУ (ЗА АДМІНІСТРАТИВНИМИ ДАНИМИ, СТАТИСТИЧНОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ ТА РЕЗУЛЬТАТАМИ ДОСЛІДЖЕНЬ)

При реалізації даного ДПТ під час проведення будівельних та монтажних робіт при будівництві і після їх завершення можливі ймовірні впливи на наступні фактори довкілля.

Стан атмосферного повітря

Навантаження на атмосферне середовище під час будівництва носитиме тимчасовий характер, тривалість якого визначається розрахунковим терміном проведення будівельних робіт. Проектом не передбачено/заборонено в процесі будівництва застосовувати будівельні матеріали та речовини без сертифікатів якості України. До експлуатації допускатимуться тільки машини та механізми у справному технічному стані. Здійснюватиметься постійний екологічний контроль процесу будівництва. Можливими джерелами забруднення на етапі будівництва є тимчасові місця паркування спецтехніки.

Проектовані будівлі та споруди не є промисловими. Відповідно, джерела викиду шкідливих речовин відсутні, отже, негативного впливу на стан довкілля, у т.ч. і на здоров'я населення, не передбачається.

Викиди забруднюючих речовин та парникових газів в атмосферне повітря внаслідок реалізації проекту представлені винятково продуктами згорання від ДВЗ автотранспорту, який маневруватиме територією об'єкту, та системи опалення.

Клімат і мікроклімат

Створення стаціонарних джерел викидів парникових газів в атмосферне повітря проєктом не передбачене.

Викиди парникових газів передбачаються від роботи ДВЗ. Підвищення середньої температури повітря в приземному шарі від викидів тепла з димовими газами носитиме незначний локальний характер, що не впливатиме на зміну клімату та мікроклімату прилеглої території.

Реалізація ДПТ не матиме суттєвого впливу на клімат. Чутливість діяльності до змін клімату не очікується.

Стан водного середовища

На момент розроблення містобудівної документації Поляницька територіальна громада має затверджений документ стратегічного планування «Стратегія розвитку Поляницької територіальної громади на 2024-2030 роки» рішення від 30 січня 2024 року № 656-35-2024.

Основним пріоритетом являється розвиток каналізаційної інфраструктури та покращення мережі водопостачання. Основним індикатором є кількість суб'єктів, які користуються централізованим водопостачанням та водовідведенням. Отже, основною ціллю розвитку громади в найближчі роки є

будівництво централізованого водопостачання та водовідведення.

Уздовж вул. Карпатська наявні існуючі мережі водопостачання та каналізації. У зв’язку з цим доцільним є підключення проєктної інженерної мережі до зазначених комунікацій.

Для забезпечення потреб питної води приймається привозна вода згідно до ГКД 341.004.001-94, пункт 11.2. Якість привозної води має відповідає вимогам щодо якості питної води згідно до ДСанПіН 2.2.4-171-10, враховуючи вимоги ДБН В.2.5-64:2012.

Для створення сприятливого режиму водних об'єктів, попередження їх забруднення, засмічення і вичерпання, знищення навколоводних рослин і тварин, а також зменшення коливань стоку вздовж річок, морів та навколо озер, водосховищ і інших водойм встановлюються водоохоронні зони.

Водоохоронна зона є природоохоронною територією господарської діяльності, що регулюється.

На території водоохоронних зон забороняється:

1) використання стійких та сильнодіючих пестицидів;

2) влаштування кладовищ, скотомогильників, звалищ, полів фільтрації;

3) скидання неочищених стічних вод, використовуючи рельєф місцевості (балки, пониззя, кар'єри тощо), а також у потічки.

У межах водоохоронних зон виділяються землі прибережних захисних смуг та смуги відведення з особливим режимом їх використання відповідно до статей 88-91 Водного кодексу України.

Межі водоохоронних зон визначаються згідно з проектами землеустрою щодо організації і встановлення меж територій природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення, оздоровчого, рекреаційного, історико-культурного, лісогосподарського призначення, земель водного фонду та водоохоронних зон, обмежень у використанні земель та їх режимоутворюючих об’єктів.

Відповідно до ст. 60 Земельного кодексу України прибережні захисні смуги встановлюються по берегах річок та навколо водойм уздовж урізу води (у меженний період) для малих річок, струмків і потічків, а також ставків площею менш як 3 гектари шириною 25 метрів. При крутизні схилів більше трьох градусів мінімальна ширина прибережної захисної смуги подвоюється. Прибережні захисні смуги встановлюються на земельних ділянках усіх категорій земель, крім земель морського і внутрішнього водного транспорту.

Згідно зі ст. 61 Земельного кодексу України у прибережних захисних смугах уздовж річок, навколо водойм та на островах забороняється:

- розорювання земель (крім підготовки ґрунту для залуження і залісення), а також садівництво та городництво;
- зберігання та застосування пестицидів і добрив;
- влаштування літніх таборів для худоби;
- будівництво будь-яких споруд у тому числі баз відпочинку, дач, гаражів та стоянок автомобілів;
- влаштування звалищ сміття, гноєсховищ, накопичувачів рідких і твердих відходів виробництва, кладовищ, скотомогильників, полів фільтрації тощо;
- миття та обслуговування транспортних засобів і техніки;
- випалювання сухої рослинності або її залишків з порушенням порядку,

встановленого центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища.

У статті 80 Водного кодексу України наведено вимоги щодо особливостей користування малими річками. З метою охорони водності малих річок забороняється:

- змінювати рельєф басейну річки;
- руйнувати русла пересихаючих річок, струмки та водотоки;
- випрямляти русла річок та поглиблювати їх дно нижче природного рівня або перекривати їх без улаштування водостоків, перепусків чи акведуків;
- зменшувати природний рослинний покрив і лісистість басейну річки;
- розорювати заплавні землі та застосовувати на них засоби хімізації;
- проводити осушувальні меліоративні роботи на заболочених ділянках та урочищах у верхів'ях річок;
- надавати земельні ділянки у заплавах річок під будь-яке будівництво (крім гідротехнічних, гідрометричних та лінійних споруд), а також для садівництва та городництва;
- здійснювати інші роботи, що можуть негативно впливати чи впливають на водність річки і якість води в ній.

При здійсненні планової діяльності необхідно врахувати вимоги ст. 89 Водного Кодексу України. У прибережних захисних смугах уздовж річок, навколо водойм та на островах забороняється:

1) розорювання земель (крім підготовки ґрунту для залуження і залісення), а також садівництво та городництво;

2) зберігання та застосування пестицидів і добрив;

3) влаштування літніх таборів для худоби;

4) будівництво будь-яких споруд (крім гідротехнічних, навігаційного призначення, гідрометричних та лінійних, а також інженерно-технічних і фортифікаційних споруд, огорож, прикордонних знаків, прикордонних просік, комунікацій, майданчиків для занять спортом на відкритому повітрі, об’єктів фізичної культури і спорту, які не є об’єктами нерухомості), у тому числі баз відпочинку, дач, гаражів та стоянок автомобілів;

5) миття та обслуговування транспортних засобів і техніки;

6) влаштування звалищ сміття, гноєсховищ, накопичувачів рідких і твердих відходів виробництва, кладовищ, скотомогильників, полів фільтрації тощо;

7) випалювання сухої рослинності або її залишків з порушенням порядку, встановленого центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища.

Об'єкти, що знаходяться у прибережній захисній смузі, можуть експлуатуватись, якщо при цьому не порушується її режим. Не придатні для експлуатації споруди, а також ті, що не відповідають встановленим режимам господарювання, підлягають винесенню з прибережних захисних смуг.

У прибережних захисних смугах дозволяються реконструкція, реставрація та капітальний ремонт існуючих об’єктів.

По території проектування частково проходить прибережна захисна смуга

від річки Прутець, яка знаходиться з південно-західної сторони від земельної ділянки.

У проєкті змін до генерального плану с. Поляниця передбачено зменшення прибережно-захисної смуги вздовж існуючих і проєктних берегоукріплень. Берег річки має укріплення. На основі документації, а саме Акту приймання-передачі берегоукріплювальних споруд, розташованих у межах території площею 0,0526 га (кадастровий номер 2611092001:22:002:3599), встановлено, що на території проєктування наявні законні та офіційно взяті на баланс берегоукріплювальні споруди відповідно до рішення Поляницької сільської ради від 26.03.2025 № 952-51-2025.

Територія має певну інженерну підготовку — виконане часткове вертикальне планування, укріплення берегу, позначені споруди. Водночас рельєф потребує додаткового вирівнювання у зонах зі значними перепадами висот та забезпечення водовідведення від будівель. Подальше проєктування має враховувати гідрогеологічні умови, особливо близькість водного об’єкта.

Рекомендації проєкту з інженерної підготовки:

1) Передпроєктні дослідження, а саме інженерно-мережеве обстеження — виявити наявні підземні та наземні комунікації (водопровід, каналізація, електромережі, тепломережі) і внести до плану розміщення.

2) Проєкт і посилення берегоукріплень:

- Якщо існуючі берегоукріплення не відповідають розрахункам — заміна або посилення, також в межах земельної ділянки кадастровий номер 2611092001:22:002:2117 площею 0,0121 га, передбачено формування нових берегоукріплень.

- В місцях значних розмивів — конструкції із заглибленими підошвами (щоб уникнути підмиву).

- Захист підошви берегу (антикорозійні заходи) — кам’яна підсипка, геотекстиль, бетонні блоки або біомеханічне укріплення.

- Озеленення схилів — мульчування, закріплюючі рослини з кореневою системою (для зменшення поверхневого стоку й ерозії).

3) Планування рельєфу і вертикальне планування:

- Вирівнювання майданчиків навколо будівель — створити відмітки під’їздів і майданчиків з ухилом для відводу поверхневих вод від будівель.

- Поверхневий водовідвід — зробити мережу водостоків, лотків, дощоприймальних решіток, які спрямовують воду за запроектованими каналами без створення концентрованого стоку, що може посилити ерозію.

- Підпірні стінки — у місцях терасування або сильного ухилу використовувати монолітні або блокові підпірні стінки з проєктним дренажем за конструкцією.

- Фундаменти — проєктувати з урахуванням ґрунтових умов і ризику підмиву; якщо потрібно — пальові фундаменти або підошви, заглиблені нижче можливого рівня підмиву.

У проєкті змін до генерального плану с. Поляниця передбачається зменшення ширини прибережно-захисної смуги вздовж існуючих та проєктних берегоукріплень. Проєктними рішеннями заплановано продовження та дооблаштування системи берегоукріплення, що, відповідно до містобудівного обґрунтування, дозволить раціонально скоротити ширину прибережно-захисної

смуги річки Прутець, одночасно забезпечивши стабільність берегової лінії та надійний захист прилеглих територій від підтоплення.

Відповідно до ст.88 Водного кодексу України, у межах існуючих населених пунктів прибережна захисна смуга встановлюється з урахуванням містобудівної документації.

Згідно ст.60 Земельного кодексу України, а також Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо планування використання земель», п.10 постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку визначення розмірів і меж водоохоронних зон та режиму ведення господарської діяльності в них» від 8 травня 1996 р. № 486 (із змінами) визначено, що прибережні захисні смуги в межах населених пунктів встановлюються, зокрема, згідно з генеральними планами населених пунктів, а в разі їх відсутності або якщо містобудівною документацією межі таких смуг не встановлені, вони визначаються для інших водних об'єктів - згідно з ч.2 ст.60 Земельного кодексу України, ч.2 ст.88 Водного кодексу України.

Пункт 14.4.1 ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування і забудова територій» зазначає, що «…за відсутності проектів землеустрою при розробленні містобудівної документації на місцевому рівні надаються пропозиції щодо визначення меж прибережних захисних смуг з урахуванням ситуації, що склалась. Такі пропозиції слід врахувати при наступному розробленні проектів землеустрою щодо визначення їх меж». З врахуванням цих положень законодавчих та нормативних документів та існуючої ситуації, що склалась чинним генеральним планом села Поляниця в окремих місцях (в тому числі в вздовж існуючих та проєктних берегоукріплень), визначені проектні межі прибережної захисної смуги вздовж р. Прутець шириною від 10,9 до 1,6 метрів. В районі проектованої території згідно з діючим генеральним планом села Поляниця прибережна захисна смуга займає приблизно 25 метрів.

Виходячи з наведеного вище, а також наявності існуючих та передбачення спорудження проектних берегоукріплень вздовж р. Прутець, та намірів власника земельних ділянок, щодо будівництва на ній громадських будівель, даним проектом передбачається внесення змін до генерального плану села Поляниця в частині встановлення меж прибережної захисної смуги, шириною - 10,9 - 1,6 метрів. Аналогічна прибережна захисна смуга вздовж р. Прутець вже встановлена діючим генеральним планом села Поляниця на окремих територіях з урахуванням змін до генерального плану, затверджених раніше.

Скиду зворотних вод до водних об'єктів не передбачається.

Земельні ресурси, ландшафт

Площа земельних ділянок, на яких планується впровадження планованої діяльності – 0,0647 га.

Проєктними рішеннями передбачається реконструкція та добудова наявних будівель з подальшим функціональним переосмисленням — під заклади торгівлі та громадського харчування, а також продовження та дооблаштування наявного берегоукріплення.

Внаслідок обстеження території проектованої ділянки, аналізу природних умов, вивчення наявного картографічного і планового матеріалів, та

враховуючи архітектурно-планувальні рішення визначився комплекс заходів з інженерної підготовки та захисту території.

Запропоновані рішення передбачають раціональне використання території з мінімальним втручанням у природні ландшафти та збереженням екологічної рівноваги. Особлива увага приділяється запобіганню ерозійним процесам.

У межах проєктної території передбачається озеленення — влаштування газонів, висадження деревної та чагарникової рослинності, формування ландшафтно впорядкованих зон.

Передбачається незначний негативний вплив на земельні ресурси за рахунок забудови, мощення та позитивний вплив за рахунок озеленення території.

Надра, ґрунти та геологічне середовище

Проектом передбачено до початку земляних робіт вилучення поверхневого ґрунтово-рослинного шару з його наступним використанням при благоустрої території.

Під час будівництва можливе забруднення будівельними відходами, проливами нафтопродуктів. З метою охорони ґрунту передбачено транспортування товарного бетону та розчину централізовано в автосамоскидах із закритими кузовами. При дотриманні прийнятих проектом технологічних рішень вплив на стан ґрунтів зведений до мінімуму.

Згідно з Законом України «Про охорону земель» територіальний розвиток житлової та громадської забудови в межах населених пунктів, а також спорудження об'єктів інженерно-транспортної інфраструктури здійснюються з урахуванням вимог раціонального використання земель. При здійсненні містобудівної діяльності відповідно до ст. 48 передбачаються заходи щодо:

- максимального збереження площі земельних ділянок з ґрунтовим і рослинним покривом;
- зняття та складування у визначених місцях родючого шару ґрунту з наступним використанням його для поліпшення малопродуктивних угідь, рекультивації земель та благоустрою населених пунктів і промислових зон;
- недопущення порушення гідрологічного режиму земельних ділянок;
- дотримання екологічних вимог, установлених законодавством України, при проектуванні, розміщенні та будівництві об'єктів.

Отже, в склад заходів по інженерній підготовці території, згідно з характером наміченого використання та планувальної організації території, включено:

- забезпечення відведення поверхневих стічних вод;
- забезпечення мінімального обсягу земляних робіт;
- максимальне збереження природного стану ґрунтів;
- створення безпечних умов для руху транспорту, пішоходів.

Відповідно до вимог пункту 12.2 ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування та забудова територій», вертикальне планування території слід виконувати з урахуванням таких основних вимог:

- збереження існуючого ландшафту;
- збереження ґрунтів і деревних насаджень;

- відведення поверхневих вод зі швидкостями, які виключають ерозію ґрунтів;

- мінімального обсягу земляних робіт;

- збереження та використання ґрунтового шару для подальшого використання при проведенні благоустрою.

На території проєкування передбачаються встановлення майданчика для ТПВ. Пропонується передбачити окремі контейнери для скла, пластмаси, паперу, металевих банок і харчових відходів, що дасть можливість забезпечити управління відходами відповідно до вимог чинного законодавства, в т.ч. шляхом вилучення за видами вторинної сировини з подальшим її переробленням за відповідними технологіями на спеціалізованих підприємствах.

Операції щодо збирання, зберігання, транспортування та утилізації відходів повинні здійснюватись з дотримання норм екологічної безпеки та законодавства України.

Вплив реалізації рішень ДПТ на ґрунти, надра та геологічне середовище загалом можна характеризувати як незначний за рахунок заходів з інженерної підготовки території та організації збору твердих побутових відходів.

Стан фауни, флори, біорізноманіття

Територія ДПТ не відноситься до земель лісогосподарського призначення.

Представників цінних видів рослин та грибів, що охороняються на території проектованої діяльності не виявлено.

Необхідно забезпечити дотримання вимого ст. 27 Закону України «Про рослинний світ» щодо збереження умов місцезростання об'єктів рослинного світу.

Будівництво, введення в експлуатацію підприємств, споруд та інших об'єктів і застосування технологій, що викликають порушення стану та умов місцезростання об'єктів рослинного світу, засмічення, а також забруднення хімічними та іншими токсичними речовинами територій, зайнятих ними, забороняється.

З територій, відведених під забудову населених пунктів, підприємств, споруд та інших об'єктів, будівництво доріг, трубопроводів, ліній електропередачі і зв'язку, а також з тих земель, що підлягають затопленню, рідкісні рослини і такі, що перебувають під загрозою зникнення, повинні бути пересаджені на ділянки з однотипними умовами місцезростання. Пересаджувати такі рослини зобов'язані юридичні або фізичні особи, які здійснюють цю забудову.

Необхідно врахувати вимоги ст. 60 Лісового Кодексу України: Під час розміщення, проектування, будівництва і введення в дію нових і реконструкції діючих підприємств, споруд та інших об'єктів, а також удосконалення існуючих і впровадження нових технологічних процесів та устаткування, що можуть шкідливо впливати на стан і відтворення лісів, передбачаються і здійснюються заходи щодо усунення негативної дії шкідливих факторів, зокрема викидів і скидів забруднюючих речовин, відходів виробництва, підтоплення, осушення та інших видів негативного впливу на ліси.

Передбачається незначний негативний вплив на флору та фауну за рахунок забудови та вирубки наявних на території дерев.

Природно-заповідний фонд

На території проектування відсутні природоохоронні та ландшафтно-рекреаційні території озеленених та інших відкритих просторів різного призначення.

Відповідно до ст. 7 ЗУ «Про природно-заповідний фонд України» на землях природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного або історико-культурного призначення забороняється будь-яка діяльність, яка негативно впливає або може негативно впливати на стан природних та історико-культурних комплексів та об'єктів чи перешкоджає їх використанню за цільовим призначенням.

Відповідно до Порядку розроблення, оновлення, внесення змін та затвердження містобудівної документації, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 01.09.2021 р. № 926 (із змінами), природоохоронні території та об'єкти – це території та об'єкти природно-заповідного фонду, їх функціональні та охоронні зони, території, зарезервовані з метою наступного їх заповідання, об'єкти екомережі, території Смарагдової мережі, водно-болотні угіддя міжнародного значення, біосферні резервати програми ЮНЕСКО «Людина і біосфера», об'єкти всесвітньої спадщини ЮНЕСКО.

На даному етапі законодавство не передбачає спеціальних обмежень щодо господарської діяльності на територіях Смарагдової мережі, тому всі проекти, що передбачають здійснення діяльності, які можуть мати значний вплив на довкілля на територіях мережі, як і поза нею, підлягають єдиній процедурі ОВД. Відмінністю процедури ОВД у випадку, коли плановану діяльність передбачається здійснювати на території Смарагдової мережі, або поряд з нею, є те, що під час проведення процедури ОВД такого проекту має здійснюватись оцінка його впливу на популяції кожного з видів рослин і тварин, а також типів оселищ із резолюцій 4 та 6 Бернської конвенції, ідентифікованих на його території. Стандартні Форми Даних (5РР) на кожну з території Смарагдової мережі, доступні на сайті Конвенції, містять інформацію про наявні в їх межах види і оселища, таким чином відомо, щодо яких видів і оселищ необхідно здійснювати оцінку.

По території детального планування не проходить умовний шар Смарагдова мережа.

Враховуючи вищезазначене, на території проектування відсутні території та об'єкти природно-заповідного фонду, їх функціональні та охоронні зони.

На території проектування також відсутні:

- території, зарезервовані з метою наступного їх заповідання відсутні;
- об'єкти екомережі (даний проект регіональної схеми формування екомережі в Івано-Франківській області в порядку, установленому Законом України «Про екологічну мережу України», не затверджений);
- водно-болотні угіддя міжнародного значення;
- біосферні резервати програми ЮНЕСКО «Людина і біосфера»;
- об'єкти всесвітньої спадщини ЮНЕСКО (https://whc.unesco.org/en/statesparties/ua).

Будівництво і експлуатація об'єктів планованої діяльності при дотриманні вимог з охорони довкілля не матиме впливу природно-заповідний фонд.

Матеріальні об'єкти, включаючи архітектурну, археологічну та культурну спадщину

Об'єкти архітектурної, археологічної, культурної спадщини на ділянці відсутні.

При виявленні знахідки археологічного або історичного характеру проектом передбачається повне припинення робіт у відповідності до вимог Закону України «Про охорону культурної спадщини», Закону України «Про охорону археологічної спадщини».

Відповідно до п.14.2.5 ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування та забудова територій» розміщення будинків, споруд і комунікацій не допускається:

- на землях заповідників, заказників, ботанічних садів, дендрологічних парків; пам'яток природи, заповідних зон і зон регульованої рекреації національних природних парків (НПП) і регіональних ландшафтних парків (РЛП);
- у межах прибережних захисних смуг і визначених зон охоронюваного ландшафту;
- на землях озеленених територій загального користування населених пунктів, включаючи землі міських лісів, лісопарків, лугів, лугопарків, гідропарків, зон стаціонарної рекреації НПП і РЛП, якщо об'єкти, які проектуються, не призначені для відпочинку та спорту;
- у межах санітарно-захисних зон;
- у першій зоні санітарної охорони джерела питного водопостачання і майданчиків водопровідних споруд, якщо об'єкти, що проектуються, не пов'язані з експлуатацією джерел (зона встановлюється від межі ділянки споруди або від локальної свердловини);
- у визначених зонах активних геологічних розломів, які ускладнені сейсмічністю території на підставі висновків окремого проекту щодо гірничо-геологічного обґрунтування;
- у визначених охоронних зонах об'єктів і територій природно-заповідного фонду, крім об'єктів для відпочинку і спорту, що не мають негативного впливу на навколишнє природне середовище.

Негативний вплив на найближчі матеріальні об'єкти, включаючи архітектурну, археологічну та культурну спадщину не прогнозується.

Здоров'я населення

Вплив на здоров'я населення під час проведення будівельних робіт оцінюється як допустимий. Проектом передбачається створення максимально комфортного об'єкта туристичної інфраструктури та закладів громадського харчування, системи заходів безпеки спрямованої на запобігання виникненню надзвичайних ситуацій, попередження їх розвитку, обмеження масштабів і наслідків аварій, мінімізацію техногенного впливу на навколишнє середовище при нормальній експлуатації технологічного обладнання та при аваріях на ньому, що включає технічні та організаційні заходи.

Соціально-економічні умови

На території передбачено комплексний благоустрій та озеленення для підвищення екологічної стійкості та туристичної привабливості з урахуванням просторових особливостей територіїї.

Територія озеленення - 22.45% (92,7м^2).

Проєктом необхідно передбачити дотримання вимог пункту 6.2 Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів, затверджених наказом МОЗ від 19.06.1996 № 173 щодо озеленення території. Рівень озеленення території житлової забудови повинен бути не менше 40%, промпідприємств - 30%, ділянок шкіл і дитячих дошкільних закладів - 80%, лікарень - не менше 60%.

При аналізі факторів що впливають на сталий розвиток населених пунктів в територіальній громаді, при розроблення містобудівної документації враховані місцеві інтереси, а саме сформовано проектні рішення для будівництва та обслуговування будівель торгівлі.

При реалізації проектних рішень на території розроблення детального плану у довгостроковій перспективі забезпечиться сталий розвиток усіх складових соціально-економічної системи в Поляницькій територіальній громаді:

- розвиток рекреаційно-туристичної інфраструктури;
- збільшення кількість робочих місць для жителів Поляницької територіальної громади;
- надходження коштів до місцевого бюджету.

Умови життєдіяльності місцевого населення та його здоров'я при здійсненні зазначеної діяльності не погіршиться. Планова діяльність при дотриманні вимог природоохоронного та санітарного законодавства України не буде мати суттєвого впливу на здоров'я місцевого населення.

Розділ 4. ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ, У ТОМУ ЧИСЛІ РИЗИКИ ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ЯКІ СТОСУЮТЬСЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, ЗОКРЕМА ЩОДО ТЕРИТОРІЙ З ПРИРОДООХОРОННИМ СТАТУСОМ

В області є 4 основні екологічні проблеми, які відображають негативні наслідки нерегульованого антропогенно-техногенного впливу на навколишнє середовище, нераціонального освоєння території та наднормативного використання природних ресурсів.

Перша проблема – забруднення атмосферного повітря, поверхневих вод і ґрунтів.

Друга проблема – розвиток ерозійних процесів та деградація ґрунтів, погіршення гумусового стану.

Третя проблема – активація небезпечних геодинамічних процесів (зсуви, селі, карсти), затоплення території і руйнування берегів річок під час повеней, обміління річок.

Четверта проблема – накопичення промислових і побутових відходів, засмічення території в населених пунктах, на берегах річок, у лісових насадженнях, вздовж автодоріг, залізниць.

Загальні екологічні проблеми пов'язані з виснаженням ресурсів і забрудненням навколишнього середовища.

За даними Головного управління статистики в Івано-Франківській області у 2023 році викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел становили 147,7 тис. т, які в порівняні з попереднім роком зменшилися на 3,02 %.

Значний вклад у забруднення атмосферного повітря вносить діоксид вуглецю якого надійшло 9,9 млн. т (на 1,10 % менше порівняно з 2022 роком) – основного парникового газу, який впливає на зміну клімату.

Основними забруднювачами повітря за видами економічної діяльності продовжують залишатися підприємства з постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря, на які припадає 89,5 % загальнообласних викидів.

Гострою залишається проблема забруднення поверхневих вод Івано-Франківської області. Найбільшими забруднювачами поверхневих водойм в області є підприємства житлово-комунального господарства, хімічної та нафтохімічної промисловості, електроенергетики.

У 2023 році обсяг скиду зворотних вод в поверхневі водні об'єкти області дещо збільшився (на 0,088 млн. $м^3$ в порівнянні з минулим роком) і становив 55,136 млн. $м^3$.

На території області наявні очисні споруди та каналізаційні мережі, які підлягають реконструкції для покращення ефективності їх роботи та недобудовані очисні споруди; в окремих населених пунктах відсутні очисні споруди та каналізаційні мережі.

За період з 2019 по 2023 роки Івано-Франківською філією ДУ «Держґрунтохорона» проведено обстеження сільськогосподарських угідь на площі 119,6 тис. га, що складає 19,0 % від наявних в області.

Регіон Карпат і прилеглих територій має певні територіальні відмінності щодо характеру використання земель. Вони зумовлені зональністю природних умов, особливостями розселення населення, значенням окремих районів у вирощуванні тих чи інших видів сільськогосподарських культур.

Як наслідок високої сільськогосподарської освоєності земельного фонду без належних заходів щодо її охорони і відтворення, як виробничого ресурсу та важливої складової навколишнього середовища, є прогресуюча деградація земель, що створює загрозу екологічній безпеці області.

За даними Головного управління статистики в Івано-Франківській області протягом 2023 року в області утворилось 729,2 тис. т відходів I-IV класів небезпеки, з них: 597,6 тис. т від економічної діяльності підприємств і організацій.

Обсяги накопичення ТПВ залежать головним чином від ступеня благоустрою житлових будинків і пори року, а співвідношення складових ТПВ є умовною величиною.

Основними причинами складної ситуації, пов'язаної із збиранням, використанням, утилізацією, захороненням відходів є: недостатньо розвинена система збору та заготівлі вторинних ресурсів; у більшості випадків економічна

неефективність використання переробки та утилізації ТПВ; відсутність системи управління та контролю за утворенням, перевезенням, розміщенням та утилізацією відходів.

Удосконалення системи управління твердими побутовими відходами на основі роздільного їх збору дозволить зменшити обсяги відходів, що поступають на сміттєзвалище та збільшити обсяг їх залучення у народне господарство як вторинної сировини, що є важливою складовою раціонального природокористування.

Під час проведення стратегічної екологічної оцінки проекту документу державного планування було визначено основні можливі впливи території проектування на довкілля, узагальнені результати наведені в таблиці 9.

Таблиця 9.

Екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування

Атмосферне повітря	Тимчасовий вплив підчас будівельних робіт. Під час роботи підприємства не будуть утворюватися забруднюючі речовини, які викидаються в атмосферне повітря.
Зміна клімату	Реалізація ДПТ не матиме суттєвого впливу на клімат.
Поверхневі та підземні води	Питна вода – бутильована привозна. Водопостачання та водовідведення здійснюватиметься шляхом підключення до існуючих мереж. По території проектування проходить прибережна захисна смуга від річки Прутець, яка знаходиться з південно-західної сторони від земельної ділянки. У проєкті змін до генерального плану с. Поляниця передбачено зменшення прибережно-захисної смуги вздовж існуючих і проєктних берегоукріплень. Проєктними рішеннями передбачається реконструкція та добудова наявних будівель, а також продовження та дооблаштування берегоукріплення, що сприятиме запобіганню виникнення ерозійних процесів.
Геологічне середовище, надра, ґрунт та ландшафт	Заходи по інженерній підготовці території передбачають: - посилення берегоукріплень; - озеленення схилів; - планування рельєфу і вертикальне планування; - відновлення рослинного покриву; - забезпечення мінімального обсягу земляних робіт; - максимальне збереження природного стану ґрунтів; - створення безпечних умов для руху транспорту, пішоходів; - організація інженерних заходів при проектуванні твердого покриття, пішохідних зон. Існуючі умови та передбачені заходи дозволять уникнути негативного впливу на ґрунти.
Відходи	Відходи, що будуть утворюватися під час роботи підприємства передаватимуться спеціалізованим підприємствам. Рекомендується впровадження системи роздільного збору ТПВ.
Стан фауни, флори, біорізноманіття, ПЗФ та матеріальні об'єкти,	По території детального планування не проходить умовний шар Смарагдова мережа. На території проектування відсутні:

включаючи архітектурну, археологічну та культурну спадщину	- території, зарезервовані з метою наступного їх заповідання; - об'єкти екомережі (даний проект регіональної схеми формування екомережі в Івано-Франківській області в порядку, установленому Законом України «Про екологічну мережу України», не затверджений); - водно-болотні угіддя міжнародного значення; - біосферні резервати програми ЮНЕСКО «Людина і біосфера»; - об'єкти всесвітньої спадщини ЮНЕСКО. Прогнозується незначний вплив на рослинний та тваринний світ та їх біорізноманіття.
Соціально-економічний вплив	Сприятливий вплив на соціально-економічну складову. - розвиток рекреаційно-туристичної інфраструктури; - збільшення кількості робочих місць; - надходження до місцевого бюджету.
Здоров'я населення	Суттєвого впливу на здоров'я місцевого населення не передбачається. Передбачається благоустрій та озеленення території.

Об'єкт планової діяльності не впливатиме на екологічну ситуацію району та не посилюватиме вже наявні екологічні проблеми даного регіону за умов дотримання вимог природоохоронного та санітарного законодавства України.

Розділ 5. ЗОБОВ'ЯЗАННЯ У СФЕРІ ОХОРОНИ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ПОВ'ЯЗАНІ ІЗ ЗАПОБІГАННЯМ НЕГАТИВНОМУ ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ВСТАНОВЛЕНІ НА МІЖНАРОДНОМУ, ДЕРЖАВНОМУ ТА ІНШИХ РІВНЯХ, ЩО СТОСУЮТЬСЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, ТА ШЛЯХИ ВРАХУВАННЯ ТАКИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ПІД ЧАС ПІДГОТОВКИ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

Даний розділ висвітлює зв'язок цілей документів державної політики, відображених в цілях розвитку місцевих програм, та ступінь їх врахування і впровадження через низку проектних рішень «Внесення змін до генерального плану села Поляниця, суміщеного з детальним планом території в межах розміщення земельних ділянок кадастровий номер 2611092001:22:002:3599 площею 0,0526 га, 2611092001:22:002:2117 площею 0,0121 га, з метою визначення містобудівних умов та обмежень та зміни цільового призначення для будівництва та обслуговування будівель торгівлі».

Оцінка відповідності проекту ДПТ зобов'язанням у сфері охорони довкілля, встановленим на міжнародному рівні та шляхи їх врахування

Україна активно співпрацює з міжнародними організаціями в сфері охорони навколишнього природного середовища для вирішення актуальних питань сьогодення, та з метою інтеграції держави до світового співтовариства для розв'язання глобальних екологічних проблем. Основними напрямами співробітництва з міжнародними організаціями, членом яких є Україна, є: охорона біологічного різноманіття, охорона транскордонних водотоків і міжнародних озер, зміна клімату, охорона озонового шару, охорона атмосферного повітря, управління відходами, оцінка впливу на довкілля.

Основними аспектами містобудівної документації, що потребують оцінки, є рішення щодо функціонального використання території з урахуванням принципів охорони біологічного та ландшафтного різноманіття, що визначені низкою міжнародних зобов'язань.

Міжнародні обов'язки Україна взяла на себе, підписавши понад 50 міжнародних багатосторонніх угод, які стосуються збереження та збалансованого використання біорізноманіття, серед яких Конвенція про біологічне різноманіття, 1992 р. м. Ріо-де-Жанейро (Бразилія), ратифікована Верховною Радою України 29 листопада 1994 р.; Конвенція про водно-болотні угіддя, що мають міжнародне значення, головним чином як середовище існування водоплавних птахів (Рамсарська конвенція, м. Рамсар, Іран, 1971 р.); Конвенція про збереження мігруючих видів диких тварин (Бонн,1979 р.); Угода про збереження афро-євразійських мігруючих водно-болотних птахів (1995 р.); Угоди про збереження кажанів в Європі (1991 р.); Конвенція про охорону дикої флори і фауни та природних середовищ існування в Європі (Бернська конвенція); Рамкова конвенція ООН про зміну клімату (ратифікована Україною 29 жовтня 1996 р.); Європейська конвенція про охорону археологічної спадщини (Валлетта, 1992 р.) та інші.

Смарагдова мережа Європи – ряд територій особливого природоохоронного значення, які визначають і зберігають біологічне різноманіття країн Євросоюзу, Східної Європи і деяких африканських держав. Створена рішенням Бернської конвенції 1979 р. і підтримується державами-членами Ради Європи.

По території детального планування не проходить умовний шар Смарагдова мережа. Правові та організаційні засади щодо статусу та порядку ведення господарської діяльності на території Смарагдової мережі, відповідні правові заборони на законодавчому рівні не встановлені.

Щодо дотримання міжнародних зобов'язань за іншими напрямами міжнародного співробітництва, такими як зміна клімату, охорона озонового шару, управління відходами тощо, слід зазначити, що вони не мають прямого відношення до головних цілей та завдань проекту документу державного планування.

Проектні рішення ДПТ розроблено згідно із ст. 3 «Основні принципи охорони навколишнього природного середовища» ЗУ «Про охорону навколишнього природного середовища».

Проектна документація розроблена з урахуванням Земельного кодексу України, Кодексу України «Про надра», ЗУ «Про охорону навколишнього природного середовища», ЗУ «Про атмосферне повітря», ЗУ «Про управління відходами», ЗУ «Про природно-заповідний фонд», ЗУ «Про охорону культурної спадщини», ЗУ «Про забезпечення санітарного та епідеміологічного благополуччя населення» та іншого спеціального законодавства.

Відповідно до ст. 3 ЗУ «Про охорону навколишнього природного середовища», встановлені наступні основні принципи охорони навколишнього природного середовища:

- пріоритетність вимог екологічної безпеки, обов'язковість дотримання екологічних стандартів, нормативів та лімітів використання природних ресурсів при здійсненні господарської діяльності;

- гарантування екологічно безпечного середовища для життя і здоров'я людей;
- запобіжний характер заходів щодо охорони навколишнього природного середовища;
- екологізація матеріального виробництва на основі комплексності рішень у питаннях навколишнього природного середовища, використання та відтворення відновлюваних природних ресурсів, широкого впровадження новітніх технологій;
- збереження просторової та видової різноманітності і цілісності природних об'єктів і комплексів;
- науково обґрунтоване узгодження екологічних, економічних та соціальних інтересів суспільства на основі поєднання міждисциплінарних знань екологічних, соціальних, природничих і технічних наук та прогнозування стану навколишнього природного середовища;
- гласність і демократизм при прийнятті рішень, реалізація яких впливає на стан навколишнього природного середовища;
- науково обґрунтоване нормування впливу господарської та іншої діяльності на навколишнє природне середовище;
- врахування результатів стратегічної екологічної оцінки.

Даний проект відповідає цілям екологічної політики, встановленим на національному рівні: враховує більшість із них і пропонує комплекс заходів, спрямованих на їх виконання. Запропоновані в проекті ДДП рішення також відповідають за більшістю напрямків програмі охорони природного навколишнього середовища Івано-Франківської області до 2025 року та ін.

На всіх етапах реалізації документу державного планування необхідно дотримуватись норм і правил охорони навколишнього природного середовища і вимог екологічної безпеки.

Зобов'язання у сфері планування та забудови населених пунктів

З метою дотримання вимог ДСП 173-96 «Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів» організація сельбищних територій населених пунктів повинна створити максимально сприятливі умови проживання населення з урахуванням нормативного забезпечення повним набором установ соціального, культурного та побутового обслуговування населення, дотримання нормативних показників густоти населення на території житлових кварталів та районів, якості навколишнього середовища та мікроклімату, вимог до організації та благоустрою присадибних територій, транспортної та інженерної інфраструктури відповідно до діючих будівельних норм і санітарних правил.

Зобов'язання у сфері охорони атмосферного повітря та зменшення, обсягів викидів забруднюючих речовин

Заходи щодо контролю за викидами забруднюючих речовин в атмосферне повітря повинні забезпечити виконання вимог, передбачених Законом України «Про охорону атмосферного повітря», галузевими нормативними документами. Використання серійного технологічного обладнання з двигунами внутрішнього згорання, що має відповідні сертифікати з умов викидів шкідливих газів.

Впровадження сучасного обладнання та прогресивних планувальних рішень, що веде до зниження енергозатрат, а також забруднення атмосфери. Заходи для забезпечення нормативного стану атмосферного повітря під час будівництва включають:

- розосередження в часі роботи будівельних машин і механізмів, не задіяних у єдиному безупинному технологічному процесі;
- виключення роботи машин та механізмів на холостому ході;
- влаштування необхідних огороджень території будівельного майданчика;
- контроль за точним дотриманням технології провадження будівельно-монтажних робіт.

Для зменшення загазованості на вулицях і дорогах пропонується застосувати наступні технічні заходи:

- покращити експлуатацію транспортних засобів;
- заборонити спалювання сухого листя, сміття та сухої трави.

Контроль за дотриманням нормативів викидів забруднюючих речовин в атмосферу проводиться підприємствами (внутрішній контроль). Зовнішній контроль здійснюється відповідними державними контролюючими органами.

Контроль викидів забруднюючих речовин в атмосферу передбачає:

- заходи щодо контролю за викидами забруднюючих речовин в атмосферне повітря з метою забезпечення виконання вимог, передбачених Законом України «Про охорону атмосферного повітря», галузевими нормативними документами;
- впровадження сучасного обладнання та прогресивних планувальних рішень, що веде до зниження енергозатрат та забруднення атмосфери;
- озеленення більшої частини території, створення сучасного комфортного житла з впровадженням інноваційних технологій, максимального утеплення будинку, що зменшить енегроспоживання з метою опалення та кондиціонування відповідно до «Програми охорони природного навколишнього середовища Івано-Франківської області до 2025 року».

Зобов'язання у сфері охорони атмосферного повітря та зменшення, обсягів викидів забруднюючих речовин

Заходи щодо контролю за викидами забруднюючих речовин в атмосферне повітря повинні забезпечити виконання вимог, передбачених Законом України «Про охорону атмосферного повітря», галузевими нормативними документами. Використання серійного технологічного обладнання з двигунами внутрішнього згорання, що має відповідні сертифікати з умов викидів шкідливих газів.

Впровадження сучасного обладнання та прогресивних планувальних рішень, що веде до зниження енергозатрат, а також забруднення атмосфери. Заходи для забезпечення нормативного стану атмосферного повітря під час будівництва включають:

- розосередження в часі роботи будівельних машин і механізмів, не задіяних у єдиному безупинному технологічному процесі;
- виключення роботи машин та механізмів на холостому ході;
- влаштування необхідних огороджень території будівельного майданчика;

- контроль за точним дотриманням технології провадження будівельно-монтажних робіт.

Для зменшення загазованості на вулицях і дорогах пропонується застосувати наступні технічні заходи:

- покращити експлуатацію транспортних засобів;
- заборонити спалювання сухого листя, сміття та сухої трави.

Контроль за дотриманням нормативів викидів забруднюючих речовин в атмосферу проводиться підприємствами (внутрішній контроль). Зовнішній контроль здійснюється відповідними державними контролюючими органами.

Контроль викидів забруднюючих речовин в атмосферу передбачає:

- заходи щодо контролю за викидами забруднюючих речовин в атмосферне повітря з метою забезпечення виконання вимог, передбачених Законом України «Про охорону атмосферного повітря», галузевими нормативними документами;
- впровадження сучасного обладнання та прогресивних планувальних рішень, що веде до зниження енергозатрат та забруднення атмосфери;
- озеленення більшої частини території, впровадженням інноваційних технологій, максимального утеплення приміщення, що зменшить енегроспоживання з метою опалення та кондиціонування відповідно до «Програми охорони природного навколишнього середовища Івано-Франківської області до 2025 року».

Зобов'язання у сфері зменшення шуму та вібрації

Санітарні норми виробничого шуму визначено в документі Державні санітарні норми допустимих рівнів шуму в приміщеннях житлових та громадських будинків і на території житлової забудови. До джерел постійного шуму буде відноситись технологічне обладнання під час будівництва та робота трансформаторної підстанції, до джерел непостійного шуму – рух автотранспорту по території об'єкту, виконання вантажно-розвантажувальних робіт.

Заходи щодо зниження шуму включають:

- дотримання технологічних вимог згідно завдань проектування;
- влаштування протишумових екранів;
- встановлення технологічного обладнання на віброізолюючих опорах.

На етапі планованої діяльності – озеленення та благоустрій території.

Зобов'язання у сфері охорони ґрунтів, поверхневих і підземних вод

Щодо охорони ґрунтів та ґрунтових вод відповідно до концепції Загальнодержавної цільової соціальної програми «Питна вода України» на 2022-2026 роки, регіональної цільової програми «Питна вода на 2021-2025 роки»:

- захист від ймовірного підтоплення проектної території поверхневими (зливовими або талими) водами;
- під'єднання планованого об'єкту до централізованого водопостачання та водовідведення;

З метою охорони поверхневих водних об'єктів від забруднення та засмічення і збереження їх водності необхідно забезпечити дотримання вимог

ст. 88, 89 Водного кодексу України (редакція від 21.02.2020 р.).

При виникненні аварійних забруднень водних ресурсів суб'єкт господарювання зобов'язаний своєчасно поінформувати центральний орган виконавчої влади, який реалізує державну політику із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів, та повідомити про проведені роботи щодо ліквідації наслідків аварії, які можуть спричинити погіршення якості води (відповідно до ст. 44 Водного кодексу України).

У разі забруднення підземних вод необхідно невідкладно вжити заходів щодо встановлення причин і за рекомендаціями відповідних державних органів влади впровадити відповідні заходи щодо їх відтворення.

В аварійних ситуаціях, пов'язаних із забрудненням водних ресурсів, які можуть шкідливо вплинути на здоров'я людей і стан водних екосистем необхідно негайно розпочати ліквідацію її наслідків і повідомити центральний орган виконавчої влади, який реалізує державну політику у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр, центральний орган виконавчої влади, який реалізує державну політику у сфері розвитку водного господарства, центральний орган виконавчої влади, який реалізує державну політику у сфері громадського здоров'я, обласну державну адміністрацію та відповідну раду.

Заходи для забезпечень нормативного стану поверхневих і підземних вод під час будівництва та експлуатації будівельної техніки включають організацію водовідведення дощових та талих вод з території.

Більшість заходів, визначених містобудівною документацією пропонують впровадження сучасних дружніх до оточуючого середовища технологій, що відповідає загальносвітовим принципам охорони довкілля, та сприяє дотриманню міжнародних зобов'язань в даній сфері.

Шляхи виконання зобов'язань у сфері охорони довкілля можливо визначити лише частково, у частині запропонованих заходів, які сприяють поліпшенню екологічних характеристик стану повітря, ґрунту, підземних та поверхневих вод та можуть бути виконані для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків від впровадження проєктованої діяльності.

Зобов'язання у сфері запобігання негативному впливу на здоров'я населення:

1 жовтня 2023 р. введено в дію Закон України від 06.09.2022 р. № 2573 «Про систему громадського здоров'я», який набув чинності 1 жовтня 2022 р.

Документ визначає правові, організаційні, економічні та соціальні засади функціонування системи громадського здоров'я в Україні з метою зміцнення здоров'я населення, запобігання хворобам, підвищення якості та збільшення тривалості життя, регулює суспільні відносини у сфері громадського здоров'я та санітарно-епідемічного благополуччя населення, визначає відповідні права і обов'язки державних органів та органів місцевого самоврядування, юридичних і фізичних осіб у цій сфері, встановлює правові та організаційні засади здійснення державного нагляду (контролю) у сферах господарської діяльності, які можуть становити ризик для санітарно-епідемічного благополуччя населення.

Зокрема медико-санітарні вимоги щодо безпечності для здоров'я і життя людини містобудівної діяльності.

1. У режимах забудови територій, визначених для містобудівних потреб, встановлених генеральними планами населених пунктів, планами зонування та детальними планами територій, повинно передбачатися створення безпечних умов для життя і здоров'я населення шляхом реалізації планувальних заходів для запобігання та усунення шкідливого впливу на населення факторів середовища життєдіяльності.

2. При нормативному регулюванні планування та забудови територій повинні враховуватися вимоги державних медико-санітарних нормативів та правил.

3. У технологічних процесах та під час здійснення будівельно-монтажних робіт на будь-яких об'єктах забороняється виробництво і використання азбесту незалежно від виду, а також азбестовмісних виробів і матеріалів. Заходи безпеки і захисту від шкідливого впливу азбесту та азбестовмісних виробів і матеріалів визначаються державними медико-санітарними правилами.

4. Організація дорожнього руху, проектування, розміщення, будівництво, реконструкція об'єктів інфраструктури дорожнього руху та інші пов'язані види діяльності повинні здійснюватися відповідно до вимог щодо безпечності для здоров'я і життя людини, вимог державних медико-санітарних нормативів та правил, державних будівельних норм.

Також ст. 29, 31 та 32 ЗУ «Про систему громадського здоров'я» (Медико-санітарні вимоги щодо безпечності для здоров'я і життя людини ґрунтів, утримання територій населених пунктів, Медико-санітарні вимоги щодо безпечності для здоров'я і життя людини житлових приміщень та захист населення від шкідливого впливу шуму).

Більшість заходів, визначених містобудівною документацією, пропонують впровадження сучасних дружніх до оточуючого середовища технологій, що відповідає загальносвітовим принципам охорони довкілля, та сприяє дотриманню міжнародних зобов'язань в даній сфері.

Шляхи виконання зобов'язань у сфері охорони довкілля можливо визначити лише частково, у частині запропонованих заходів, які сприяють поліпшенню екологічних характеристик стану повітря, ґрунту, підземних та поверхневих вод та можуть бути виконані для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків від впровадження проєктованої діяльності.

Розділ 6. ОПИС НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ВТОРИННИХ, КУМУЛЯТИВНИХ, СИНЕРГІЧНИХ, КОРОТКО-, СЕРЕДНЬО- ТА ДОВГОСТРОКОВИХ, ПОСТІЙНИХ І ТИМЧАСОВИХ, ПОЗИТИВНИХ І НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ

Відповідно до «Методичних рекомендацій із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування», затверджених Наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 10.01.2011 р. № 29, наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення – це будь-які

ймовірні наслідки для флори, фауни, біорізноманіття, ґрунту, надр, клімату, повітря, води, ландшафту, природних територій та об'єктів, безпеки життєдіяльності населення та його здоров'я, матеріальних активів, об'єктів культурної спадщини та взаємодія цих факторів.

Екологічний вплив може бути первинним, тобто безпосередньо пов'язаним з впливом проекту на екосистему і вторинним, що є наслідком первинних змін в екосистемі. У даному випадку до вторинних наслідків можна віднести захворювання серед населення у разі забруднення атмосферного повітря та ґрунтових вод. Проте, проектом передбачено значну кількість заходів щодо недопущення аварійних ситуацій на території проєктування.

Кумулятивні наслідки

Кумулятивні наслідки – нагромадження в організмах людей, тварин, рослин отрути різних речовин внаслідок тривалого їх використання.

Вихлопні гази ДВЗ автотранспорту є джерелом бенз(а)пірену, який має канцерогенні властивості і здатність до накопичення в організмі людини та навколишньому природному середовищі. Дані джерела викидів забруднюючих речовин належать до джерел з нестаціонарним або неорганізованим викидом. Відповідно, нормативи гранично допустимих викидів забруднюючих речовин для них не встановлюються, ймовірність кумулятивного впливу планованої діяльності на здоров'я населення відсутня.

Синергічні наслідки

Синергічні наслідки – це посилення або послаблення впливу одного чинника за наявності іншого (сумарний ефект, який полягає у тому, що при взаємодії 2-х або більше факторів їх дія суттєво переважає дію кожного окремо компоненту). Деякі речовини при одночасній наявності в атмосферному повітрі можуть чинити сумарний несприятливий вплив на організм. У таких випадках відбувається ефект синергізму (сумації).

Масштаб просторового та часового впливів на довкілля

Для оцінювання значущості впливу на довкілля планової діяльності проаналізовані показники масштабу просторового та часового впливів з врахуванням прогнозованих змін внаслідок цих впливів. Так, масштаб просторового впливу оцінений як обмежений – позитивний вплив на довкілля розповсюджується по території земельної ділянки, благоустрій території проєктування. Часове охоплення (коротко-, середньо- та довгострокове (1, 3,5 та 10-15 років відповідно, а за необхідності – 50-100 років)) оцінено як довгострокове. Таким чином, значущість впливів та загальних змін в навколишньому природному середовищі оцінюється як допустима, тобто прогнозні зміни в довкіллі не перевищують природну звичайну мінливість, матимуть мінімальний вплив на окремі компоненти довкілля лише на локальній території. Підсумкові результати аналізу впливів наведені нижче.

Таблиця 10.

Оцінка величини і значимості впливів

Об'єкт впливу	Спосіб впливу, наслідки	Критерії впливу				
		Так	Ймовірно	Ні	Кумулятивний ефект	Можливість усунення
Геологічне середовище та ґрунти	Забруднення ґрунтів		+		-	+
	Порушення, переміщення ґрунтового шару	+			-	+
	Будь-яке посилення вітрової або водної ерозії ґрунтів			-		
	Поява нових екзогенно-геологічних процесів та розвиток старих	+		-		+
	Зміни в топографії або в характеристиках рельєфу	+			+	-
	Суттєві зміни в структурі земельного фонду, чинній або плановій практиці використання земель			-		
	Утворення відходів виробництва та споживання, збільшення їх кількості	+			-	+
Водне середовище	Забруднення незахищених ґрунтових вод		+		-	+
	Збільшення обсягів скидів у поверхневі водні об'єкти	+			-	+
	Будь-які зміни якості поверхневих вод (зокрема таких показників, як температура, розчинений кисень, прозорість, але не обмежуючись ними)			-		
	Поява загроз для людей і матеріальних об'єктів, пов'язаних з водою (зокрема таких, як паводки або підтоплення)			-		
Атмосферне повітря	Викиди шкідливих забруднюючих речовин, підвищення їх концентрації в атмосфері		+		-	+
	Погіршення якості атмосферного повітря		+		-	+
	Поява джерел неприємних запахів		+		-	+
Соціальне середовище	Шумовий вплив		+		-	+
	Вібраційне забруднення, електромагнітний вплив		+		-	+
	Радіаційний вплив			-		
Біорізноманіття та рекреаційні зони	Негативний вплив на об'єкти ПЗФ (зменшення площ, початок небезпечної діяльності у безпосередній близькості або на їх території тощо)		+		-	+
	Зміни у кількості видів		+		-	+

	рослин або тварин, їхній чисельності або територіальному представництві					
	Порушення або деградацію середовищ існування диких видів тварин			-		
Культурна спадщина	Руйнування історико-культурних пам’яток			-		
Населення	Погіршення стану здоров’я населення			-		
Надзвичайні ситуації	Пожежі, аварії, надзвичайні ситуації природнього характеру		+		-	+
Клімат	Кліматичні зміни (довгострокові зміни погодних умов та середньої температури			-		

Здоров’я населення

Враховуючи наведені вище факти негативний вплив на здоров’я населення від планованого об’єкту є малоймовірним та можливий лише при виникненні надзвичайних ситуацій. Прогнозується позитивний вплив на соціально-економічну складову населення за рахунок реалізації проектних рішень на території розроблення детального плану.

Розділ 7. ЗАХОДИ, ЩО ПЕРЕДБАЧАЄТЬСЯ ВЖИТИ ДЛЯ ЗАПОБІГАННЯ, ЗМЕНШЕННЯ ТА ПОМ’ЯКШЕННЯ НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

На основі інформації, представленої у попередніх розділах, та з метою сприяння досягненню цілей екологічної політики, встановлених на національному та місцевому рівнях, запропоновано ряд заходів для пом’якшення виявлених потенційних негативних наслідків для навколишнього середовища та здоров’я населення, що випливають з реалізації містобудівної документації. Запропоновані заходи складаються з тих, що були визначені в процесі розроблення проекту містобудівної документації і рекомендацій, що виникли в результаті виконання СЕО.

З метою забезпечення нормативного стану довкілля та мінімізації тимчасового негативного впливу під час проектування, будівництва та експлуатації об’єкта будівництва передбачається:

- просторово-планувальним рішенням забезпечити дотримання вимог ДСП № 173-96 Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів»;
- забезпечити повне збирання, належне зберігання та передачу відходів спеціалізованим підприємствам;
- виконавці будівельних робіт будуть залучатися з урахуванням їх кваліфікаційного складу та обсягів будівельних робіт;

- організаційні, технічні, технологічні рішення та інші заходи, направлені на реалізацію планованої діяльності, здійснюватимуться з дотриманням вимог законодавства та нормативних документів і забезпеченням механічного опору та стійкості конструктивних елементів, пожежної безпеки, унеможливлення загрози здоров'ю або безпеці людей та шкідливого впливу на довкілля, захисту від шкідливого впливу шуму та вібрації тощо;
- здійснення будівельних робіт на підставі документів, що засвічують право на виконання таких робіт;
- зберігання та транспортування будівельних матеріалів та відходів здійснювати способами, що гарантують мінімальний ризик забруднення довкілля;
- дотримуватись заходів з охорони атмосферного повітря, водних ресурсів, ґрунтів, а також рослинного та тваринного світу.

Відповідальність за дотримання заходів з охорони навколишнього середовища в період проведення будівельних робіт на об'єкті покладається на спеціалізовані організації, які виконуватимуть ці роботи.

Заходи щодо мінімізації негативного впливу на атмосферне повітря:

- для попередження надходження забруднюючих речовин в атмосферне повітря та шумового навантаження не допускати роботи автотранспорту та будівельних механізмів в режимі холостого ходу;
- при зберіганні та пересилці піщано-гравійних матеріалів на території будівництва вжити заходи щодо недопущення їх розпилення;
- здійснення контролю за обсягом та складом забруднюючих речовин, що викидаються в атмосферне повітря.

Заходи з пом'якшення та адаптації до змін клімату:

- впровадження заходів з енергозбереження;
- використання відновлюваної енергії;
- озеленення проєктованої території;
- використання/встановлення обладнання тільки класу енергозбережння А і вище з метою запобігання збільшенню неефективних втрат енергії;
- за рахунок озеленення забезпечити створення на проєктованій ділянці комфортних зон (тінь, контрольована температура та вологість) і збільшення поглинання парникових газів;
- збільшення поглинання парникових газів за рахунок озеленення та ландшафтного дизайну проєктованої ділянки.

Заходи щодо мінімізації негативного впливу на водне середовище:

- дотримуватися санітарних та інших вимог щодо впорядкування території, здійснювати заходи щодо запобігання забрудненню водних об'єктів стічними водами, що відводяться з території;
- застосування систем уловлювання та утилізації відходів паливно-мастильних матеріалів та масел (олій);
- облік води для потреб споживачів за допомогою лічильників води;
- економно використовувати водні ресурси, дбати про їх відтворення

і поліпшення якості вод;

- утримувати в належному робочому стані споруди очищення поверхневого стоку, інші водогосподарські та технічні споруди;
- підключення планованих об’єктів до централізованого водопостачання та водовідведення.

При здійсненні берегоукріплення річок:

– проведення гідрологічних і геоекологічних досліджень для вибору оптимальної технології укріплення берегів;

– розробка плану управління відходами будівництва;

– обмеження робіт у період нересту риби та інших чутливих фаз екосистеми;

– застосування біоінженерних методів укріплення берегів;

– улаштування берегозахисних споруд з мінімальним впливом на течію річки;

– виключення скидання ґрунтових та будівельних відходів у воду;

– використання тимчасових загороджень (бонових бар’єрів) для запобігання потраплянню зважених речовин у річку;

– відновлення рослинності на берегах для стабілізації ґрунту;

– проведення моніторингу стану води та берегової лінії протягом певного періоду;

– утилізація залишків будівельних матеріалів у спеціально відведених місцях.

Заходи щодо запобігання та мінімізації негативного впливу на геологічне середовище та ґрунти:

- не допускати забруднення ґрунтів нафтопродуктами, відходами тощо;
- дотримання встановлених вимог щодо зняття та перенесення ґрунтового покриву земельної ділянки;
- використання механізмів з високими екологічними характеристиками;
- проведення забудови згідно з функціональним зонуванням;
- дотримання встановлених вимог щодо зняття та перенесення ґрунтового покриву земельної ділянки;
- додержання вимог технологічного регламенту, вимог пожежної безпеки.

Заходи щодо мінімізації негативного впливу на рослинний і тваринний світ, репрезентативні й унікальні наявні ландшафтні комплекси з метою збереження цінних природоохоронних територій, біо- та ландшафтного різноманіття:

- для зменшення антропогенного впливу на рослинний та тваринний світ пропонується під час реалізації проектних рішень застосовувати натуральні матеріали, які під час експлуатації не виділяють шкідливих речовин у навколишнє середовище та не потребують специфічних технологій утилізації;
- під час будівництва слід неухильно дотримуватись діючих

санітарно-гігієнічних норм;

- під час експлуатації об'єкта необхідно забезпечити моніторинг негативного впливу проектних об'єктів на довкілля;
- підтримання чисельності та видової різноманітності флори та фауни області;
- оптимізація лісокористування;
- збереження місцезнаходжень червонокнижних видів;
- збереження умов існування видового і популяційного різноманіття тваринного світу в стані природної волі;
- забезпечення недопустимості погіршення середовищ існування, шляхів міграції та умов розмноження диких тварин;
- збереження цілісності природних угруповань диких тварин;
- охорона середовищ існування, умов розмноження і шляхів міграції тварин;
- забезпечення недоторканості ділянок, що становлять особливу цінність для збереження тваринного світу.

Заходи щодо мінімізації негативного впливу на об'єкти природно-заповідного фонду, Смарагдової мережі та інші землі природоохоронного значення

На території природних заповідників забороняється будь-яка господарська та інша діяльність, що суперечить цільовому призначенню заповідника, порушує природний розвиток процесів та явищ або створює загрозу шкідливого впливу на його природні комплекси та об'єкти, а саме:

- будівництво споруд, шляхів, лінійних та інших об'єктів транспорту і зв'язку, не пов'язаних з діяльністю природних заповідників, розведення вогнищ, влаштування місць відпочинку населення, стоянка транспорту, а також проїзд і прохід сторонніх осіб, прогін свійських тварин, пересування механічних транспортних засобів, за винятком шляхів загального користування, лісосплав, проліт літаків та вертольотів нижче 2000 метрів над землею, подолання літаками звукового бар'єру над територією заповідника та інші види штучного шумового впливу, що перевищують установлені нормативи;
- геологорозвідувальні роботи, розробка корисних копалин, порушення ґрунтового покриву та гідрологічного і гідрохімічного режимів, руйнування геологічних відслонень, застосування хімічних засобів, усі види лісокористування, а також заготівля кормових трав, лікарських та інших рослин, квітів, насіння, очерету, випасання худоби, вилов і знищення диких тварин, порушення умов їх оселення, гніздування, інші види користування рослинним і тваринним світом, що призводять до порушення природних комплексів;
- мисливство, рибальство, лісокультурні роботи, рубка дуплистих дерев, всі види екскурсій, крім пішохідних, біотехнічні заходи, сінокосіння механізованими засобами, туризм, інтродукція нових видів тварин і рослин, проведення заходів з метою збільшення чисельності окремих видів тварин понад допустиму науково обґрунтовану ємність угідь, збирання колекційних та інших матеріалів, крім матеріалів, необхідних для виконання наукових досліджень.

На території національних природних парків з урахуванням природоохоронної, оздоровчої, наукової, рекреаційної, історико-культурної та інших цінностей природних комплексів та об'єктів, їх особливостей встановлюється диференційований режим щодо їх охорони, відтворення та використання згідно з функціональним зонуванням:

- заповідна зона – призначена для охорони та відновлення найбільш цінних природних комплексів, режим якої визначається відповідно до вимог, встановлених для природних заповідників;
- зона регульованої рекреації – в її межах проводяться короткостроковий відпочинок та оздоровлення населення, огляд особливо мальовничих і пам'ятних місць; у цій зоні дозволяється влаштування та відповідне обладнання туристських маршрутів і екологічних стежок; тут забороняються рубки лісу головного користування, промислове рибальство, мисливство, інша діяльність, яка може негативно вплинути на стан природних комплексів та об'єктів заповідної зони;
- зона стаціонарної рекреації – призначена для розміщення готелів, мотелів, кемпінгів, інших об'єктів обслуговування відвідувачів парку; тут забороняється будь-яка господарська діяльність, що не пов'язана з цільовим призначенням цієї функціональної зони або може шкідливо вплинути на стан природних комплексів та об'єктів заповідної зони і зони регульованої рекреації;
- господарська зона – у її межах забороняються рубки головного користування і проводиться господарська діяльність, спрямована на виконання покладених на парк завдань, знаходяться населені пункти, об'єкти комунального призначення парку, а також землі інших землевласників та землекористувачів, включені до складу парку, на яких господарська та інша діяльність здійснюється з додержанням вимог та обмежень, встановлених для зон антропогенних ландшафтів біосферних заповідників.

На території зони регульованої рекреації, стаціонарної рекреації та господарської зони забороняється будь-яка діяльність, яка призводить або може призвести до погіршення стану навколишнього природного середовища та зниження рекреаційної цінності території національного природного парку.

Забороняється проведення рубок головного користування та всіх видів поступових та суцільних рубок, вирубування дуплястих дерев, а також добування піску та гравію в річках та інших водоймах у заповідній зоні національних природних парків.

Відповідно до Закону України від 29.10.1996 № 436/96-ВР «Про 86 приєднання України до Конвенції 1979 року про охорону дикої флори і фауни та природних середовищ існування в Європі» (далі – Бернська конвенція) Україна взяла зобов'язання вживати необхідних заходів для підтримання популяцій дикої флори та фауни на такому рівні або для приведення їх до такого рівня, який відповідає, зокрема, екологічним, науковим і культурним вимогам, та що враховують при цьому економічні та рекреаційні вимоги, а також потреби підвидів, різновидів чи форм, що знаходяться під загрозою на місцевому рівні.

Рішеннями 36-го та 39-го засідання Постійного комітету Бернської конвенції у 2016 та 2019 роках були затверджені переліки об'єктів Смарагдової мережі для України, які складаються з 377 територій. Рекомендацією № 16

(1989) Бернської конвенції визначено, що договірні сторони повинні забезпечити належне управління територіями Смарагдової мережі.

Збереження цих територій є зобов'язанням України перед Радою Європи в рамках Бернської конвенції та Європейським Союзом в рамках Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони (далі – Угода).

Додатком XXX до Угоди передбачено заходи щодо наближення національного законодавства в секторі «Охорона природи» у частині двох директив ЄС: Директива № 2009/147/ЄС про захист диких птахів (Пташина директива), Директива № 92/43/ЄС про збереження природного середовища існування дикої флори та фауни (Оселищна директива), у тому числі:

- запровадження зберігаючих захисних заходів для захисту мігруючих видів птахів;
- запровадження заходів, необхідних для збереження територій;
- встановлення системи моніторингу природоохоронного статусу оселищ та видів тощо.

Враховуючи зазначене, при плануванні або здійсненні діяльності в межах території Смарагдової мережі або за її межами, але яка може мати вплив на таку територію, потрібно враховувати необхідність забезпечення збереження у довгостроковій перспективі природних оселищ та видів природної фауни і флори, що підлягають особливій охороні в Європі.

Заходи щодо дотримання екологічної та санітарної безпеки при поводженні з відходами під час будівництва включають:

- зберігання та видалення відходів здійснювати відповідно до вимог екологічної безпеки та способами, що забезпечують максимальне використання відходів чи їх передачу іншим споживачам (за винятком захоронення);
- часткове сортування сміття;
- оснащення будівельного майданчика контейнерами для збору побутових і будівельних відходів;
- тимчасове складування будівельних та побутових відходів в спеціально відведених місцях;
- відходи, які будуть утворюватися, повинні бути передані спеціалізованим організаціям згідно укладених договорів.

Гарантування безпеки діяльності для населення має бути забезпечено шляхом виконання вимог державних екологічних і санітарно-епідеміологічних нормативів.

Робочим проектом передбачаються заходи з попередження аварійних ситуацій.

Аналізуючи види і рівні впливів на навколишнє середовище об'єкту планової діяльності, можна зробити висновок, що комплекс заходів, спрямованих на запобігання, уникнення, зменшення, усунення визначеного негативного впливу, забезпечить дотримання чинних екологічних і санітарно-гігієнічних умов провадження планованої діяльності.

Розділ 8. ОБҐРУНТУВАННЯ ВИБОРУ ВИПРАВДАНИХ АЛЬТЕРНАТИВ, ЩО РОЗГЛЯДАЛИСЯ, ОПИС СПОСОБУ, В ЯКИЙ ЗДІЙСНЮВАЛАСЯ СТРАТЕГІЧНА ЕКОЛОГІЧНА ОЦІНКА, У ТОМУ ЧИСЛІ БУДЬ-ЯКІ УСКЛАДНЕННЯ (НЕДОСТАТНІСТЬ ІНФОРМАЦІЇ ТОЩО)

У контексті стратегічної екологічної оцінки містобудівної документації були вивчені наступні альтернативи та їх можливий вплив на навколишнє середовище:

1. «Варіант реалізації Внесення змін до генерального плану села Поляниця, суміщеного з детальним планом території в межах розміщення земельних ділянок кадастровий номер 2611092001:22:002:3599 площею 0,0526 га, 2611092001:22:002:2117 площею 0,0121 га, з метою визначення містобудівних умов та обмежень та зміни цільового призначення для будівництва та обслуговування будівель торгівлі»;
2. «Варіант реалізації Внесення змін до генерального плану села Поляниця, суміщеного з детальним планом території в межах розміщення земельних ділянок кадастровий номер 2611092001:22:002:3599 площею 0,0526 га, 2611092001:22:002:2117 площею 0,0121 га, з метою визначення містобудівних умов та обмежень та зміни цільового призначення для будівництва та обслуговування об’єктів туристичної інфраструктури та закладів громадського харчування»;
3. «Варіант нульової альтернативи».
4. «Територіальна альтернатива»

Варіант реалізації Внесення змін до генерального плану села Поляниця, суміщеного з детальним планом території в межах розміщення земельних ділянок кадастровий номер 2611092001:22:002:3599 площею 0,0526 га, 2611092001:22:002:2117 площею 0,0121 га, з метою визначення містобудівних умов та обмежень та зміни цільового призначення для будівництва та обслуговування будівель торгівлі

Детальний план території розробляється на територію, яка складається з двох земельних ділянок, загальною площею – 0,0647 га, в межах населеного пункту с. Поляниця в його центральній частині.

Проектними рішеннями передбачається зміна функціонального використання території на: 10205.0 - Території закладів торгівлі, громадського харчування та побутового обслуговування.

Проєктними рішеннями передбачається реконструкція та добудова наявних будівель, а також продовження та дооблаштування берегоукріплення, що сприятиме запобіганню виникнення ерозійних процесів.

В існуючій ситуації с. Поляниця, де знаходиться проектна територія, має сформовану мережу об’єктів туристичної інфраструктури та закладів громадського харчування. Проектні пропозиції по території проектування поєднуються з існуючою ситуацією яка історично склалась з туристичним розвитком населеного пункт, а саме мають хороший зв'язок з гірськолижним

курортом Буковель.

Буковель – популярний всесезонний курорт у серці Карпат, один з найбільших гірськолижних курортів східної Європи. Історія курорту починається з 2000х років. Курорт активно розвивається – постійно ведуться роботи з розширення інфраструктури та прокладення нових лижних трас, більша частина будівель була збудована в останні кілька років.

Функціональне призначення території перспективне відповідає місцевим інтересам.

При вирішенні планувальної структури, просторової композиції території розроблення містобудівної документації, особливу увагу приділено узгодженню проектних з особливостями Карпатського регіону.

В результаті аналізу туристичної інфраструктури по території територіальної громади, можемо зробити висновок, що територія проектування грамотно поєднується з існуючими зонами туристичної інфраструктури які взаємно пов'язані між собою, та створюють єдину систему гармонійного функціонування, повсякденного та періодичного обслуговування населення.

При реалізації проектних рішень на території розроблення детального плану у довгостроковій перспективі забезпечиться сталий розвиток усіх складових соціально-економічної системи.

Під час підготовки звіту стратегічної екологічної оцінки визначено доцільність і прийнятність планованої діяльності і обґрунтування технічних, організаційних, державно-правових та інших заходів щодо забезпечення безпеки навколишнього середовища, а також оцінено вплив на навколишнє середовище в період будівництва та функціонування об'єкту планованої діяльності, надано прогноз впливу на навколишнє середовище, виходячи із особливостей планованої діяльності з урахуванням природних, соціальних та техногенних умов.

Реалізація проекту призведе до розвитку туристичної інфраструктури; створення комфортної зони на території проектування, а негативні фактори впливу на навколишнє середовище при функціонуванні об'єкту можна оцінити як незначні при дотриманні усіх вимог та норм будівництва та експлуатації.

Варіант реалізації Внесення змін до генерального плану села Поляниця, суміщеного з детальним планом території в межах розміщення земельних ділянок кадастровий номер 2611092001:22:002:3599 площею 0,0526 га, 2611092001:22:002:2117 площею 0,0121 га, з метою визначення містобудівних умов та обмежень та зміни цільового призначення для будівництва та обслуговування об'єктів туристичної інфраструктури та закладів громадського харчування

Об'єктом планованої діяльності є будівництво комплексу апартаментів з вбудованими комерційними приміщеннями, стоянки для легкових автомобілів.

У зв'язку із необхідністю благоустрою планованої території та забезпечення комплексності забудови території планована діяльність можлива на вказаній земельній ділянці після зміни коду цільового призначення.

Враховуючи розташування території, площу земельної ділянки та з огляду на існуючі містобудівні умови, будівництво комплексу апартаментів органічно не впишеться в наявну інфраструктуру та природний ландшафт.

«Варіант нульової альтернативи»

Незатвердження даного детального плану території, відмова від реалізації будівництва об'єкту призведе до гальмування розвитку інфраструктури, що не відповідає плану стратегії його розвитку.

Цей сценарій слід розглядати як продовження поточних (частіше несприятливих) тенденцій. Дана альтернатива веде до неефективного використання земельних ресурсів.

В ході СЕО проведено оцінку факторів ризику і потенційного впливу на стан довкілля, враховано екологічні завдання місцевого рівня в інтересах ефективного розвитку населеного пункту та підвищення якості життя населення.

Під час підготовки звіту стратегічної екологічної оцінки визначено доцільність і прийнятність планованої діяльності і обґрунтування технічних, організаційних, державно-правових та інших заходів щодо забезпечення безпеки навколишнього середовища, а також оцінено вплив на навколишнє середовище в період будівництва та функціонування об'єкта проєктування, надано прогноз впливу на оточуюче середовище, виходячи із особливостей планової діяльності з урахуванням природних, соціальних та техногенних умов.

Основним критерієм під час стратегічної екологічної оцінки проєкту містобудівної документації є її відповідність державним будівельним нормам, санітарним нормам і правилам України, законодавству у сфері охорони навколишнього природного середовища.

«Територіальна альтернатива»

Територіальна альтернатива не розглядається, оскільки об'єкт провадження планованої діяльності прив'язаний до меж відведеної земельної ділянки.

Ділянка проектування знаходиться поза межами територій зелених насаджень загального користування, об'єктів природно-заповідного фонду та їх охоронних зон, а також не входить до складу державного лісового фонду.

Під час проведення стратегічної екологічної оцінки виконано аналіз слабких та сильних сторін проєкту містобудівної документації з точки зору екологічної ситуації, а саме:

– проаналізовано природні умови територій планової діяльності, включаючи характеристику поверхневих водних систем, ландшафтів (рельєф, родючі ґрунти, рослинність та ін.), гідрогеологічні особливості території та інших компонентів природного середовища;

– розглянуто природні ресурси з обмеженим режимом їх використання, в тому числі водоспоживання та водовідведення, забруднення атмосферного середовища; оцінка можливих змін у природних та антропогенних екосистемах внаслідок реалізації ДПТ;

– аналіз комплексу компенсаційних заходів для зниження виявлених негативних наслідків впливу на довкілля під час реалізації ДПТ та функціонування об'єктів планованої діяльності.

Під час проведення процедури стратегічної екологічної оцінки передбачені заходи для запобіганням негативному впливу на довкілля та

здоров’я населення щодо охорони атмосферного повітря, охорони поверхневих та підземних вод, ґрунтів, заходи щодо пожежної безпеки, відновлюванні та охоронні заходи.

Заходи запропоновані ДДП спрямовані на створення належних умов для збереження стану навколишнього природного середовища, природних екосистем, зменшення впливів на клімат та впровадження екологічно збалансованої системи природокористування в межах проектованої ділянки.

Таблиця 11.

Характеристика ймовірного впливу при реалізації ДПТ

Компонент довкілля	**Оцінка впливу**			Коментарі щодо вибору варіанта реалізації 1
	варіант 3 (нульовий сценарій)	**варіант 2**	**варіант 1 (реалізація ДПТ)**	
Клімат і мікроклімат	0	0	0	Вплив не очікується.
Атмосферне повітря	0	1	1	Тимчасовий вплив підчас будівельних робіт. Під час роботи підприємства не будуть утворюватися забруднюючі речовини, які викидаються в атмосферне повітря.
Водне середовище	0	1	1	Водопостачання та водовідведення здійснюватиметься шляхом підключення до існуючих мереж. По території проектування проходить прибережна захисна смуга від річки Прутець, яка знаходиться з південно-західної сторони від земельної ділянки. У проєкті змін до генерального плану с. Поляниця передбачено зменшення прибережно-захисної смуги вздовж існуючих і проєктних берегоукріплень. Проєктними рішеннями передбачається реконструкція та добудова наявних будівель, а також продовження та дооблаштування берегоукріплення, що сприятиме запобіганню виникнення ерозійних процесів.
Геологічне середовище, надра, ґрунт та ландшафт	0	1	1	Інженерна підготовка території. Відходи, що будуть утворюватися під час роботи підприємства передаватимуться спеціалізованим підприємствам. Рекомендується впровадження системи роздільного збору ТПВ.
Рослинний світ	0	1	1	Мінімальний вплив на рослинний та тваринний світ та їх біорізноманіття.
Тваринний світ	0	1	1	

Оцінка електромагнітного впливу, шуму та радіоактивного забруднення	0	1	1	Тимчасовий вплив підчас будівельних робіт.
Навколишнє соціальне середовище, у т.ч. здоров'я населення	0 0	+1 1	+1 0	Сприятливий вплив на соціально-економічну складову. - розвиток рекреаційно-туристичної інфраструктури; - збільшення кількості робочих місць; - надходження до місцевого бюджету. Суттєвого впливу на здоров'я місцевого населення не передбачається
Території з природо-охоронним статусом	0	0	0	На території проектування відсутні території та об'єкти природно-заповідного фонду, їх функціональні та охоронні зони.

Примітка: шкала оцінки в балах: 2 – значний негативний вплив, 1 – помірний негативний вплив на довкілля, 0 – вплив не очікується, +1 – помірний позитивний вплив, +2 – значний позитивний вплив, ? – високий ступінь невизначеності.

На основі аналізу та порівняння наявних перспектив розвитку даної території були прийняті варіанти, що в більшій мірі відповідають встановленим цілям екологічної політики на місцевому рівні, та в більшій мірі сприяють досягненню сприятливого в санітарно-екологічному та економічному відношенні середовища, його благоустрою, підвищують комфортність проживання населення за основними визначеними показниками – «Варіант реалізації Внесення змін до генерального плану села Поляниця, суміщеного з детальним планом території в межах розміщення земельних ділянок кадастровий номер 2611092001:22:002:3599 площею 0,0526 га, 2611092001:22:002:2117 площею 0,0121 га, з метою визначення містобудівних умов та обмежень та зміни цільового призначення для будівництва та обслуговування будівель торгівлі».

Розділ 9. ЗАХОДИ ПЕРЕДБАЧЕНІ ДЛЯ ЗДІЙСНЕННЯ МОНІТОРИНГУ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ

Згідно з проведеною вище оцінкою впливів на довкілля визначено, що під час провадження планованої діяльності очікується допустимий незначний вплив на довкілля у разі дотримання вимог законодавства.

Значний вплив на довкілля під час провадження планованої діяльності не передбачається.

Враховуючи вище визначені результати оцінки впливів передбачається програма моніторингу та контролю щодо впливів на довкілля під час

провадження планованої діяльності для моніторингу та контролю допустимих впливів, а саме: проведення моніторингу атмосферного повітря, контроль за дотриманням допустимих рівнів і тривалості дії шуму під час будівництва на договірній основі акредитованою в системі ISO лабораторією.

Екологічний та соціальний моніторинг для об'єкту буде здійснюватися з метою забезпечення неухильного дотримання вимог законодавства під час будівництва і експлуатації та втілення всіх заходів щодо мінімізації ймовірних впливів та наслідків на навколишнє природне та соціальне середовище.

Моніторинг впливу на довкілля є обов'язковою умовою при здійсненні планованої діяльності, а саме: проведення моніторингу атмосферного повітря, контроль за дотриманням допустимих рівнів і тривалості дії шуму на договірній основі акредитованою лабораторією, проведення контролю за вивезенням відходів.

З метою виявлення наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, необхідне забезпечення здійснення заходів із запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків, а також у разі виявлення негативних наслідків, не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку, вжиття заходів для їх усунення згідно Порядку здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування затвердженою постановою Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2020 р. № 1272.

Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку» встановлює необхідність здійснення моніторингу наслідків виконання документу державного планування для довкілля. Результати моніторингу мають бути доступними для органів влади та громадськості.

Відповідно до Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» замовник у межах своєї компетенції здійснює моніторинг наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, один раз на рік оприлюднює його результати на своєму офіційному веб-сайті у мережі Інтернет та у разі виявлення не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку негативних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, вживає заходів для їх усунення.

Результати моніторингу мають бути доступними для органів влади та громадськості. Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку» встановлює необхідність здійснення моніторингу наслідків виконання документу державного планування для довкілля.

Згідно з проведеною вище стратегічною екологічною оцінкою визначено, що під час провадження планованої діяльності, очікується незначний вплив на довкілля та здоров'я населення. Та задля оцінки одержаних проєктних рішень і дотримання природоохоронного законодавства моніторинг є обов'язковою умовою при здійсненні планованої діяльності.

Порядок здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, затверджує Кабінет Міністрів України.

Постійний моніторинг буде здійснюватися під час всього життєвого циклу об'єкту: будівництво – експлуатація – виведення із експлуатації (наслідок виконання документа державного планування).

Моніторинг включає, але не обмежується наступними етапами:

1. Вибір параметрів навколишнього природного та соціального середовища для певних аспектів;
2. Встановлення ключових параметрів моніторингу;
3. Візуальний огляд;
4. Регулярний відбір зразків/проб та їх дослідження;
5. Регулярні опитування та зустрічі з громадськістю, яка потенційно потрапляє в зону впливу об'єкту планованої діяльності;
6. Аналіз інформації, що була отримана під час моніторингу та за необхідності розробка комплексу заходів, що усувають або максимально пом'якшують вплив об'єкту на навколишнє природне та соціальне середовище;
7. Регулярний перегляд (не менше одного разу на рік) програми моніторингу та її коригування в разі необхідності.

При здійсненні моніторингу основну увагу належить приділяти заходам, передбаченим в сфері охорони довкілля для досягнення стійкості природного середовища до антропогенних навантажень та забезпечення сприятливих санітарно-гігієнічних умов життєдіяльності населення:

- виконання технологічних та санітарно-технічних заходів (впровадження нових мало- та безвідходних технологій на промислових підприємствах, модернізація існуючих об'єктів тепло-енергопостачання, впровадження теплових установок сучасного типу з використанням природних джерел енергії, тощо);
- зменшення/збільшення обсягів викидів шкідливих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами забруднення;
- зменшення/збільшення площі озеленення території громади;
- зменшення/збільшення площі газонів;
- зменшення/збільшення територій та об'єктів ПЗФ, на яких реалізовано заходи зі збереження об'єктів природно-заповідного фонду;
- кількість заходів з екологічної освіти та інформування населення;
- додержання режимів господарської діяльності та благоустрій в межах прибережних захисних смуг водних об'єктів.

Громадський контроль у галузі охорони атмосферного повітря здійснюється громадськими інспекторами охорони навколишнього природного середовища відповідно до Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища».

Виробничий контроль за охороною довкілля здійснюється підприємствами, установами, організаціями та громадянами – суб'єктами підприємницької діяльності в процесі їх господарської та іншої діяльності, якщо вона справляє шкідливий вплив на стан атмосферного повітря.

Внутрішній моніторинг

Загальне управління організацією робіт з виконання природоохоронних заходів у відповідності до вимог законодавчих і нормативних документів покладається на замовника ДДП (Поляницьку сільську раду) або уповноважену ним посадову особу.

Повсякденний контроль за станом будівельного обладнання і технічних заходів запобігання забрудненню навколишнього середовища

здійснюватиметься силами уповноважених Поляницькою сільською радою осіб, що відповідальні за проєктні заходи, виконання яких може призвести до забруднення навколишнього середовища.

Моніторинг базується на розгляді обмеженого числа пріоритетних показників за кожним зі стратегічних напрямів і аналізі досягнення запланованих результатів (таблиця 12).

Таблиця 12.

Екологічні індикатори для моніторингу виконання ДПТ

№	Індикатор
1	Обсяги викидів забруднювальних речовин в атмосферне повітря від стаціонарних і пересувних джерел
2	Індекс забруднення атмосфери
3	Обсяги використання питної води
4	Обсяги скидання зворотних вод
5	Встановлення водоохоронних зон та прибережних захисних смуг
6	Дотримання меж зони санітарної охорони для джерел водопостачання (споруди водозабору поверхневих вод, артезіанські свердловини, колодязі)
7	Обсяги утворення побутових та виробничих відходів
8	Обсяги утилізації виробничих відходів
9	Рівень благоустрою та озеленення території
10	Стан ґрунтового покриву на території

Результати моніторингу мають бути доступними для органів влади та громадськості. Моніторинг може бути використаний для:

– порівняння очікуваних і фактичних наслідків, що дозволяє отримати інформацію про реалізацію плану;

– отримання інформації, яка може бути використана для поліпшення майбутніх оцінок (моніторинг як інструмент контролю якості СЕО);

– перевірки дотримання екологічних вимог, встановлених відповідними органами влади;

– перевірки того, що план виконується відповідно до затвердженого документа, включаючи передбачені заходи із запобігання, скорочення або пом'якшення несприятливих наслідків.

Моніторинг повинен відбуватись на декількох рівнях та передбачати можливі екологічні загрози та/або виявляти під час його здійснення впливи, що не були передбачені раніше. Підсумки моніторингу підводяться один раз на півроку у вигляді піврічних звітів.

Зовнішній моніторинг

Передбачається виконання зовнішнього моніторингу силами органів державного нагляду, місцевого самоврядування та місцевих громадських об’єднань. Органи державного нагляду здійснюватимуть моніторинг та контроль шляхом проведення планових та позапланових перевірок із залученням інших зацікавлених сторін. Органи місцевого самоврядування та місцеві громадські об’єднання мають право долучатись до контролюючих

органів або відвідувати об’єкт самостійно у відповідності до вимог безпеки, що встановлені на промисловому чи комунальному об’єкті.

Поляницька сільська рада зобов’язується публікувати на своєму сайті копії результатів лабораторних досліджень параметрів навколишнього середовища, що виконуються в рамках моніторингу, не пізніше ніж через 10 робочих днів після отримання їх оригіналів.

Окремі статистичні показники в звітних формах, затверджених відповідними наказами Міністерства охорони здоров’я України, які відображають взаємозв’язок стану здоров’я населення зі станом навколишнього природного середовища, відсутні. Тому визначити об’єктивні індикатори та здійснити їх моніторинг для оцінки ризиків для здоров’я населення на даний час немає можливості.

Таблиця 13.

Моніторинг на етапі реалізації рішень ДДП

Об’єкт моніторингу	Параметр, що підлягає моніторингу	Періодичність	Хто проводить моніторинг	Індикатори результативності
Повітря	Вміст забруднюючих речовин у вихлопних газах автотранспортних засобів	1 раз на рік	Призначена Поляницькою сільською радою відповідальна за охорону довкілля особа	Відповідність: статті 9, 10, 17 ЗУ «Про охорону атмосферного повітря» № 2707-XII; ЗУ 3353-12 від 28.04.2017 р.; ДСТУ 4276:2004; ДСТУ 4277:2004
	Концентрації забруднюючих речовин: - на території ТГ; - на території нової забудови.	1 раз на рік	Представники Держпродспо-живслужби	Відповідність встановленим ГДК хімічних і біологічних речовин
Відходи	Місця тимчасового зберігання відходів	Відповідно до плану перевірок та позапланово	Акредитована лабораторія відповідно до атестату про акредитацію. Представники Держпродспожив-служби, Державної екологічної інспекції, органів місцевого самоврядування та місцевих громадських організацій	Відповідно до визначених законодавством умов зберігання відходів
Стан фауни, флори, біорізноманіт тя	Живі організми, популяції тварин, види рослинного і тваринного світу, занесені до Червоної книги України, територію Смарагдової мережі	1 раз на рік	Призначені Поляницькою сільською радою науковці у галузі екології та охорони довкілля	Спостереження за живими компонентами екосистем, оцінки їх різноманіття, стану та реакції на антропогенні впливи, та

				прогнозування напрямків і масштабів змін
Соціальне середовище	Населення	Не менше 2 разів на рік і за потреби	Уповноважена особа щодо консультацій з громадськістю Поляницької сільської ради	Позитивний настрій зацікавлених сторін на продовження співпраці
	Громадські організації	Щоразу за потреби	Фахівець зі зв'язків із громадськістю, соціальний працівник, інша уповноважена особа Поляницької сільської ради	Позитивний настрій зацікавлених сторін на продовження співпраці
	ЗМІ	Щоразу за потреби	Фахівець зі зв'язків із громадськістю Поляницької сільської ради	Нейтральні або позитивні публікації у ЗМІ
	Інші зацікавлені сторони	Щоразу за потреби	Фахівець зі зв'язків із громадськістю, соціальний працівник, інша уповноважена особа Поляницької сільської ради	Співпраця із зацікавленими сторонами

Таблиця 14.

Моніторинг після реалізації рішень ДДП

Об'єкт моніторингу	Параметр, що підлягає моніторингу	Періодичність	Хто проводить моніторинг	Індикатори результативності
Повітря	Вміст забруднюючих речовин у вихлопних газах автотранспортних засобів	1 раз на рік	Акредитована лабораторія відповідно до атестату про акредитацію	Відповідність: статті 9, 10, 17 ЗУ «Про охорону атмосферного повітря» № 2707-XII; ЗУ 3353-12 від 28.04.2017 р.; ДСТУ 4276:2004; ДСТУ 4277:2004
	Концентрації забруднюючих речовин - на території ТГ; - на території нової житлової забудови	1 раз на рік	Акредитована лабораторія відповідно до атестату про акредитацію	Відповідність встановленим ГДК хімічних і біологічних речовин
Водне середовище	Фізико-хімічні параметри, гідробіологічні показники та гідрологічні параметри, санітарно-гігієнічні та токсикологічні показники, стан	2 рази на рік	Акредитована лабораторія відповідно до атестату про акредитацію. Державної екологічної інспекції, органів місцевого самоврядування та місцевих громадських	Постанова Кабінету Міністрів України №758 від 19.09.2018 р. «Про затвердження Порядку здійснення державного

	прибережно-захисної смуги		організацій	моніторингу вод», Наказ Міністерства екології та природних ресурсів №45 від 14.01.2019 р. Про затвердження Методики розроблення екологічних нормативів якості поверхневих вод», Відповідність встановленим ГДК хімічних і біологічних речовин
Відходи	Місця тимчасового зберігання відходів	Відповідно до плану перевірок державних органів влади та позапланово	Акредитована лабораторія відповідно до атестату про акредитацію. Представники Держпрод-споживслужби, Державної екологічної інспекції, органів місцевого самоврядування та місцевих громадських організацій	Умови зберігання відходів мають відповідати вимогам ЗУ «Про управління відходами». Відповідність встановленим ГДК хімічних і біологічних речовин.
Стан фауни, флори, біорізноманіття	Живі організми, популяції тварин, види рослинного і тваринного світу, занесені до Червоної книги України, територію Смарагдової мережі	1 раз на рік	Призначені Поляницькою сільською радою науковці у галузі екології та охорони довкілля	Спостереження за живими компонентами екосистем, оцінки їх різноманіття, стану та реакції на антропогенні впливи, та прогнозування напрямків і масштабів змін
Соціальне середовище	Населення	Не менше 2 разів на рік і за потреби	Уповноважена особа щодо консультацій з громадськістю Поляницької сільської ради	Позитивний настрій зацікавлених сторін на продовження співпраці
	Громадські організації	Щоразу за потреби	Фахівець зі зв'язків із громадськістю, соціальний працівник, інша уповноважена особа Поляницької сільської ради	Позитивний настрій зацікавлених сторін на продовження співпраці
	ЗМІ	Щоразу за потреби	Фахівець зі зв'язків із громадськістю Поляницької сільської ради	Нейтральні або позитивні публікації у ЗМІ
	Інші зацікавлені	Щоразу за	Фахівець зі зв'язків із	Співпраця із

	сторони	потреби	громадськістю, соціальний працівник, інша уповноважена особа Поляницької сільської ради	зацікавленими сторонами
Здоров'я населення	Кількість вперше виявлених випадків туберкульозу, смерті від туберкульозу. Кількість вперше виявлених випадків раку, в т.ч. в IV ст., смерті від раку.	Щороку	Лікарська амбулаторія ЗПСМ с. Яблуниця	Стабілізація на рівні СОП або нижче СОП

Розділ 10. ОПИС ЙМОВІРНИХ ТРАНСКОРДОННИХ НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ ТА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ

Транскордонні наслідки від реалізації проекту ДПТ не передбачаються.

Розділ 11. РЕЗЮМЕ НЕТЕХНІЧНОГО ХАРАКТЕРУ ІНФОРМАЦІЇ, РОЗРАХОВАНЕ НА ШИРОКУ АУДИТОРІЮ

Даний документ – Резюме нетехнічного характеру – містить коротку інформацію про потенційні екологічні та соціальні наслідки, які мають відношення до запропонованої діяльності. Також надаються відповідні заходи по зниженню негативних екологічних та соціальних наслідків, що можуть виникнути в процесі будівництва та експлуатації об'єкту планованої діяльності.

Цей документ буде оприлюднений замовником (Поляницькою сільською радою) для ознайомлення та надання коментарів. Будь-яка особа може надати свої зауваження та рекомендації щодо екологічних, соціальних та інших аспектів цього проєкту.

Опис запропонованої території розміщення об'єкту планованої діяльності

Детальний план території розробляється на територію, яка складається з двох земельних ділянок, загальною площею – 0,0647 га, в межах населеного пункту с. Поляниця в його центральній частині.

Метою розробки містобудівної документації є зміна цільового призначення земельної ділянки в землі для будівництва та обслуговування будівель торгівлі та визначення містобудівних умов і обмежень.

Детальним планом території не передбачається реалізація видів діяльності визначених ст. 3 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля».

Затверджений проект буде основним документом, що визначає подальший розвиток території детального планування. У складі пояснювальної записки до проекту детального плану розроблено розділ «Охорона навколишнього природного середовища», який виповідає вимогам частини 2 ст. 11 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку».

Планована територія

Проєктована територія загальною площею – 0,0647 га, яка складається з двох земельних ділянок в межах населеного пункту с. Поляниця та в межах діючого генплану с. Поляниця.

Існуюче функціональне використання території проектування відповідно до Класифікатору видів функціонального призначення територій та їх співвідношення з видами цільового призначення земельних ділянок: -30101.0 території під ріллею та перелогами, цільове призначення - 01.03 Для ведення особистого селянського господарства.

Межа території проектування встановлена відповідно до викопіювання з містобудівної документації вищого рівня – генерального плану населеного пункту.

Заїзд на територію проєктування здійснюється з відгалуженого проїзду від вул. Карпатська з північного боку, на відстані орієнтовно 50 м. Дана ділянка в урочищі Вишні характеризується щільною, історично сформованою забудовою. По периметру території передбачається облаштування твердого покриття, яке забезпечує вільний рух автотранспорту, включно зі спеціалізованою технікою.

Дана земельна ділянка не належить до об’єктів природно-заповідного фонду України і особливо цінних земель, а також не відноситься до охоронних археологічних зон.

На проєктованій території відсутні:

- території, зарезервовані з метою наступного їх заповідання;
- об’єкти екомережі;
- водно-болотні угіддя міжнародного значення;
- біосферні резервати програми ЮНЕСКО «Людина і біосфера»;
- об’єкти всесвітньої спадщини ЮНЕСКО.

Територія проектування не відноситься то земель лісогосподарського призначення.

По території детального планування не проходить умовний шар Смарагдова мережа. Правові та організаційні засади щодо статусу та порядку ведення господарської діяльності на території Смарагдової мережі, відповідні правові заборони на законодавчому рівні не встановлені.

Водопостачання та водовідведення здійснюватиметься шляхом підключення до існуючих мереж.

По території проектування проходить прибережна захисна смуга від річки Прутець, яка знаходиться з південно-західної сторони від земельної ділянки. У проєкті змін до генерального плану с. Поляниця передбачено зменшення прибережно-захисної смуги вздовж існуючих і проєктних берегоукріплень.

Проєктними рішеннями передбачається реконструкція та добудова наявних будівель, а також продовження та дооблаштування берегоукріплення, що сприятиме запобіганню виникнення ерозійних процесів.

Враховуючи п. 14.4.1 ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування і забудова територій» та існуючої ситуації, що склалась чинним генеральним планом села Поляниця та передбачення спорудження проектних берегоукріплень вздовж р. Прутець, та намірів власника земельних ділянок, щодо будівництва на ній громадських будівель, даним проектом передбачається внесення змін до

генерального плану села Поляниця в частині встановлення меж прибережної захисної смуги, шириною - 10,9 - 1,6 метрів.

На території проєктування передбачаються встановлення майданчика для ТПВ. Пропонується передбачити окремі контейнери для скла, пластмаси, паперу, металевих банок і харчових відходів, що дасть можливість забезпечити управління відходами відповідно до вимог чинного законодавства, в т.ч. шляхом вилучення за видами вторинної сировини з подальшим її переробленням за відповідними технологіями на спеціалізованих підприємствах.

Оцінка впливу проєкту містобудівної документації була здійснена на компоненти як природного, так і соціального навколишнього середовища, а саме були розраховані, оцінені та враховані у звіті про стратегічну екологічну оцінку ймовірні наслідки для ґрунту, клімату, повітря, водного середовища, ландшафту, природних територій, фауни, флори, біорізноманіття, матеріальних об’єктів, включаючи архітектурну, археологічну та культурну спадщину та об’єктів, безпеки життєдіяльності населення та його здоров’я.

Характеристика поточного стану довкілля, у тому числі здоров’я населення, та прогнозні зміни цього стану, якщо документ державного планування не буде затверджено

Поточний стан довкілля характеризується від сприятливого до помірно сприятливого. Зміни поточного стану довкілля, якщо документ державного планування не буде затверджено не прогнозується. Можливе незначне покращення за рахунок посилення берегоукріплення, розвитку об'єктів торгівлі, що забезпечують обслуговування туристів і місцевих жителів та озеленення території проектування, передбаченого проектом.

Характеристика стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров’я на територіях, які ймовірно зазнають впливу

Розміщення об’єктів, передбачених детальним планом, не нанесе значного шкідливого впливу на стан водного середовища, земельних та лісових ресурсів, рослинного і тваринного світу, заповідних територій у разі дотримання вимог законодавства.

Вплив на атмосферне повітря передбачається від пересувних джерел викидів (заїзд та виїзд автотранспорту). Забруднюючими речовинами, що будуть викидатися від підприємства є викиди від ДВЗ автотранспорту.

Розміщення об’єкту, передбаченого детальним планом, не погіршать радіаційного стану.

Екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров’я населення, які стосуються документа державного планування, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом.

Видів діяльності та об’єктів, що можуть мати значний вплив на довкілля на території детального планування немає. Запроектований об’єкт не несе шкоди для здоров’я населення.

Зобов’язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов’язані із запобіганням негативному впливу на здоров’я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, що стосуються документа державного планування, а також шляхи врахування таких зобов’язань під час підготовки документа державного планування.

Проектні рішення ДПТ розроблено згідно вимог ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування та забудова територій», ДСП 173-96 Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища», Закону України «Про систему громадського здоров'я».

Опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, у тому числі вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо- та довгострокових.

Оцінка потенційних впливів на навколишнє середовище та населення встановила, негативний вплив на здоров'я населення від планованого об'єкту є малоймовірним. Прогнозується позитивний вплив на соціально-економічну складову населення за рахунок реалізації проектних рішень на території розроблення детального плану у довгостроковій перспективі.

Значний вплив на довкілля під час провадження планованої діяльності не передбачається.

Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування. Забудова, передбачена проєктом, не потребує особливої охорони та не несе шкоди навколишньому середовищу за умови дотримання діючих санітарних і протипожежних норм. Будівництво необхідно проводити у відповідності до чинних норм та відомчих документів. Здійснення соціально-економічних та екологічних заходів з покращення мікроклімату, санітарного очищення, раціонального використання, належного утримання та охорони, забезпечення належного санітарного стану та благоустрою об'єктів, проваджуються відповідно до Закону України «Про благоустрій населених пунктів».

Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення. Місцеві органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, підприємства, установи, організації та громадяни, які володіють об'єктивною інформацією про виникнення або загрозу виникнення небезпеки для навколишнього природного середовища, повинні негайно інформувати Державні органи України, до повноважень, яких належить проведення заходів державного напрямку (контролю) в галузі екологічної безпеки.

Опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення (за наявності).

Ймовірні транскордонні наслідки для довкілля при реалізації документу державного планування – відсутні.

Висновок. Втілення рішень проекту ДПТ сприятиме підвищенню якості життя населення Поляницької територіальної громади за рахунок розвитку об'єктів торгівлі, що забезпечують обслуговування туристів і місцевих жителів, благоустрою та озеленення території, яке мінімізує негативний вплив антропогенних факторів, а також завдяки посиленню існуючого берегоукріплення. Видів діяльності та об'єктів, що становлять підвищену екологічну небезпеку, на території ДПТ немає. Запроєктований

об’єкт не несе загрози для довкілля та здоров’я населення за умови дотримання вимог чинних нормативних документів, які регламентують будівництво та експлуатацію запроектованого об’єкту (ДБН, СанПіН тощо).